

1. ÎNALTA CURTE DE CASAȚE ȘI JUSTIȚIE

Secția de Contencios Administrativ și Fiscal

Decizia nr. 1434/2004

Pronunțată în ședință publică, 15 aprilie 2004.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚE ȘI JUSTIȚIE

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin sentința atacată cu recurs, sentința civilă nr. 142, pronunțată la data de 18 septembrie 2003 în dosarul nr. 3421/2003, format în urma unor declinări succesive de competență, Curtea de Apel Bacău, secția comercială și de contencios administrativ, a respins ca nefondată, acțiunea formulată de reclamantul Ș.G. împotriva Uniunii Avocaților din România și Baroului Bacău.

Pentru a pronunța această soluție, curtea de apel a reținut că reclamantul a cerut prin acțiunea formulată ca instituțiile pârâte să fie obligate să-l reprimească în profesia de avocat, susținând că în anul 1976, a fost repartizat ca avocat stagiar la Baroul Bacău, unde a profesat timp de un an și 2 luni, după care a fost numit judecător stagiar la Judecătoria Bacău, unde a funcționat până când a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită, fiind reabilitat ulterior.

Pentru a respinge acțiunea, curtea de apel a reținut că, potrivit prevederilor art. 13 din Legea nr. 51/1995, pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, este nedemn de a fi avocat cel condamnat definitiv la pedeapsa închisorii pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei.

Împotriva acestei soluții a formulat recurs, reclamantul, susținând, în esență, că instanța de fond a pronunțat o hotărâre nelegală și netemeinică, urmare a aplicării greșite a legii, deoarece reabilitarea a înlăturat nedemnitățile prevăzute de art. 13 lit. a) din Legea nr. 51/1995, republicată, art. 13 lit. d) din aceeași lege prevăzând că doar falitul, chiar reabilitat, rămâne nedemn pentru această profesie.

Recursul este nefondat.

Este necontestat că recurentul-reclamant, ca judecător, a fost condamnat definitiv la pedeapsa închisorii pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită, condamnare pentru care a intervenit amnistia potrivit Decretului nr. 11/1998 și reabilitarea, potrivit prevederilor art. 133 C. pen.

Este adevărat că potrivit prevederilor art. 13 lit. a) din Legea nr. 51/1995, republicată, este nedemn de a fi avocat, cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei, iar potrivit art. 13 lit. d), este nedemn și falitul fraudulos, chiar reabilitat.

Susținerea recurentului-reclamant, cum că numai cel condamnat pentru infracțiunea de faliment fraudulos ar rămâne nedemn și după reabilitarea acestuia, este rezultatul unei interpretări greșite a prevederilor art. 13 din Legea nr. 51/1995, republicată.

Din interpretarea sistematică a prevederilor art. 13 lit. d), rezultă că în cazul falitului fraudulos s-a prevăzut că nu se cer condițiile de la art. 13 lit. a), fiind reglementat un caz special de nedemnitate, în condiții chiar mai restrictive.

Această interpretare nu impune, însă, și concluzia că în cazul condamnărilor avute în vedere de dispozițiile art. 13 lit. a), amnistia și reabilitarea ar reda inclusiv demnitatea celui condamnat.

Este adevărat că potrivit prevederilor art. 119 și 133 C. pen., amnistia și reabilitarea înlătură, între altele, consecințele condamnării, dar aceasta nu înseamnă că, odată intervenite, ar fi în măsură să redea demnitatea celui condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni de natura celei comise de recurentul-reclamant.

În concluzie, Curtea de Casație reține că autoritățile administrative din sistemul avocaturii și curtea de apel au reținut în mod judicios că săvârșirea unei infracțiuni de luare de mită aduce atingere prestigiului profesiei de avocat, chiar dacă pentru condamnarea respectivă au intervenit amnistia și reabilitarea.

Astfel fiind, cu motivarea de mai sus, soluția instanței de fond este legală și temeinică, recursul urmând să fie respins.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Respinge recursul declarat de Ș.G. împotriva sentinței civile nr. 142 din 18 septembrie 2003 a Curții de Apel Bacău, secția comercială și de contencios administrativ, ca nefondat.

2. Înalta Curte de Casație și Justiție

Secția contencios administrativ – decizia nr.2833 din 3 octombrie 2002

Reclamantul C.E.a chemat în judecată Uniunea Avocaților din România și Baroul Maramureș pentru anularea deciziei nr.5791/2000 emisă de Consiliul uniunii și admiterea cererii de reînscrisere în tabloul avocaților defitiv.

Curtea de Apel București – Secția de contencios administrativ, prin sentința nr.1343 din 15 octombrie 2001, a respins acțiunea reținând, în esență, că reclamantul nu are un drept recunoscut de lege care să-i fi fost vătămat.

Reclamantul a declarat recurs, susținând, în esență, că nu sunt incidente prevederile art.11 lit.a din Legea nr.51/1995 din moment ce pentru infracțiunile de trafic de influență a intervenit amnistia care, între altele, înlătură consecințele condamnării și, deci, inclusiv nedemnitățile de a exercita profesia de avocat.

Recursul nu este fondat.

Reclamantul C.E. cerut Baroului Maramureș înscrierea în tabloul anual al avocaților defitiv, cerere avizată negativ, iar Comisia Permanentă a Uniunii Avocaților din România, prin decizia nr.26 din 28.03.1996, a respins cererea acestuia, reținând existența incompatibilității prevăzute de art.11 lit.a din Legea nr.51/1995.

Prin decizia nr.5791 din 23.06.2000 Consiliul Uniunii Avocaților din România, raportându-se la avizul de mai sus al Baroului Maramureș și la decizia Comisiei permanente, a respins cererea reclamantului.

Potrivit prevederilor art.11 lit.a din Legea nr.51/1995, pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, nu are dreptul să fie avocat (este nedemn) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoarea pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei.

Or, este stabilit reclamantul a fost condamnat, prin sentința penală nr.1911 din 29 noiembrie 1983 a Judecătorei Baia Mare, definitivă prin nerecurare, la pedepse cu închisoarea, pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită, primire de foloase necuvenite și trafic de influență și la pedeapsa complementară a interzicerii exercitării profesiei de avocat.

Prin decizia nr.1719 din 15 septembrie 1993, Secția penală a Curții Supreme de Justiție a admis recursul extraordinar declarat de procurorul general și a casat sentința penală nr.1911/1983, dispunând achitarea reclamantului pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită și a infracțiunii de primire de foloase necuvenite (art.10 lit.d C.proc.pen.), iar pentru săvârșirea a două infracțiuni de trafic de influență a dispus încetarea procesului penal ca urmare a amnistierii acestora prin art.1 din Decretul nr.11/1988 (art.10 lit.g C.proc.pen.).

Reclamantul nu a cerut aplicarea prevederilor art.13 C.proc.pen.și continuarea procesului în privința celor două infracțiuni de trafic de influență, primind beneficiul amnistiei și necontestând săvârșirea acestora.

Intr-adevăr, potrivit prevederilor art.119 alin.1 din Codul de procedură penală, amnistia înlătură răspunderea penală, iar atunci când intervine după condamnare înlătură executarea pedepsei și celelalte consecințe ale condamnării.

Dar, din interpretarea prevederilor art.11 lit.a din Legea nr.51/1995 rezultă că legiuitorul a considerat nedemn să fie avocat pe cel care a fost condamnat, dacă a săvârșit o infracțiune de natură să aducă atingere prestigiului profesiei.

Problema care se cere a fi rezolvată este aceea de a stabili dacă o condamnare pentru care a intervenit amnistia este sau nu de natură să aducă atingere prestigiului profesiei de avocat.

Curtea reține că, potrivit prevederilor art.11 lit.a din Legea nr.51/1995, pot exista condamnări definitive la pedeapsa închisorii pentru săvârșirea unor infracțiuni intenționate care aduc atingere prestigiului profesiei de avocat chiar dacă a intervenit amnistia.

In cazul de față, autoritățile administrative din sistemul avocaturii au reținut în mod judicios că o condamnare definitivă pentru săvârșirea unor infracțiuni de trafic de influență aduce atingere prestigiului profesiei de avocat, chiar dacă a intervenit amnistia.

In această situație și cu motivarea de mai sus, soluția instanței de fond, care a reținut că reclamantul nu are un drept recunoscut de lege care să-i fi fost vătămat, este legală și temeinică, fiind incidente prevederile art.11 lit.a din Legea nr.51/1995, astfel că recursul a fost respins ca nefondat.

3. Înalta Curte de Casație și Justiție

Secția de contencios administrativ și fiscal,

Decizia nr. 2723 din 25 mai 2007

Prin sentința nr.137 din 1 aprilie 2005, Curtea de Apel Craiova – Secția Contencios Administrativ și Fiscal a respins acțiunea formulată de reclamantul IS prin care, în contradictoriu cu pârâții Uniunea Națională a Barourilor din România și Baroul Dolj, solicita anularea deciziilor nr.1367/2003 și nr.9074/2003 emise de prima pârâtă și obligarea pârâților să aprobe cererea sa de primire în avocatură cu scutire de examen, cu acordarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a reținut că nerespectarea dispozițiilor art. 29-33 din Statutul profesiei de avocat, în sensul că avizul Baroului Dolj nu a fost precedat de faptele și documentele menționate de lege, nu constituie un motiv de nulitate a deciziei Comisiei Permanente a Uniunii Avocaților din România, întrucât nu sunt prevăzute sancțiuni în acest sens.

A mai reținut instanța de fond că la dosarul cauzei au fost depuse atât raportul avocatului raportor, cât și avizul Baroului Dolj, neavând relevanță că acesta a fost inserat în procesul verbal și nu separat.

Cu privire la condiția vechimii, s-a reținut că perioada 1975 – 1990, în care reclamantul a funcționat ca ofițer în cadrul U.M. 05029 Craiova, nu poate fi asimilată cu munca juridică, prevederile Decretului nr.546 din 30 decembrie 1992 invocate de reclamant, neavând relevanță în contextul Legii nr.51/1995, republicată.

Reclamantul a declarat recurs, arătând că actele administrative supuse controlului de legalitate sunt lovite de nulitate pentru încălcarea formelor de procedură prevăzute de lege și că vechimea în activitatea juridică i-a fost stabilită greșit, în sensul că nu s-a ținut seama de prevederile Decretului nr.546/1972 și nu au fost luate în calcul perioadele în care și-a desfășurat activitatea pe bază de convenții de prestări servicii.

De asemenea, a arătat că în mod nelegal nu a fost luat în considerare intervalul de timp în care a avut contractul de muncă desfăcut, în condițiile în care decizia de desfacere a contractului de muncă a fost anulată prin hotărâre judecătorească irevocabilă.

Recursul reclamantului a fost respins ca nefondat prin decizia nr.4828/ 11 octombrie 2005 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal.

Această decizie a fost anulată prin decizia nr.862/ 9 februarie 2007, fiind considerat întemeiat motivul de contestație în anulare prevăzut de art.318 teza a II-a Cod procedură civilă, constând în necercetarea, de către instanța de recurs, a motivului referitor la încălcarea

prevederilor Decretului nr.546/1972 și valoarea probatorie a documentelor depuse la dosar pentru stabilirea vechimii recurentului în munca juridică.

Rejudecând recursul, în limitele motivului omis, Înalta Curte îl constată întemeiat, pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare.

Potrivit art.16 alin. (2) lit.b) din Legea nr.51/1995, republicată, în forma în vigoare la data emiterii actelor administrative atacate, poate fi primit în profesie, la cerere, cu scutire de examen, cel care, anterior sau la data primirii în profesia de avocat, a îndeplinit funcția de judecător, procuror, notar, consilier juridic sau jurisconsult, timp de cel puțin 10 ani.

Din înscrisurile depuse la dosarul de fond rezultă că în urma verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege, conform procedurii prevăzute de art.29-32 din Statutul profesiei de avocat, avocatul – raportor din cadrul Baroului Dolj a reținut că recurentul-reclamant avea o vechime de 9 ani și 2 luni, desfășurată în următoarele perioade: 01.10.1991 – 01.04.1992 – consilier juridic la SPS; 01.04.1992 – 17.03.1997 – jurist (șef serviciu contencios) la SPS și începând cu 26.02.1999 – jurist (șef serviciu contencios) la Sucursala P Craiova.

În raport s-a menționat că perioada 1975 – 1990, când reclamantul a lucrat ca ofițer activ, nu poate fi recunoscută ca vechime în muncă juridică, în temeiul art. 1 din Decretul nr.546/1972, deoarece nu sunt îndeplinite condiția ca indicatoarele de studii și vechime să prevadă obligativitatea studiilor superioare juridice.

În fine, avocatul – raportor a reținut că în perioada 17.03.1997 – 26.02.1999, reclamantul a avut contractul de muncă desfăcut și nu a prestat efectiv muncă juridică.

Analizând legalitatea deciziilor intimătei-pârâte, sub aspectul condiției de vechime prevăzute de art.16 alin. (2) lit.b) din Legea nr.51/1995, instanța de fond a reținut că prevederile Decretului nr.546/1972, în temeiul cărora recurentul-reclamant susținea că perioada în care a funcționat ca ofițer în cadrul U.M.05029 este asimilată cu munca juridică, nu au relevanță juridică în contextul Legii nr.51/1995, întrucât reclamantul nu a prestat efectiv o activitate cu caracter juridic.

Referitor la perioada 17.03.1997 – 26.02.1999, în care reclamantul și-a desfășurat activitatea în baza unor convenții de prestări servicii, instanța de fond a luat în considerare numai efectele a două convenții, înregistrate la Camera de Muncă (nr.326/ 6.03.1998) sau Inspectoratul Teritorial de Muncă (nr.3936 din 25.04.2001).

Cu privire la această perioadă, reclamantul solicitase însă, în principal, să-i fie luată în calcul ca efect al deciziei nr.220/R/1999, prin care Curtea de Apel Pitești a anulat o decizie de desfacere a contractului de muncă și a dispus reintegrarea în funcția deținută anterior.

În acest sens, Înalta Curte constată că într-adevăr, prin decizia nr.220/R/ 21.01.1999, Curtea de Apel Pitești – Secția civilă, admitând recursul formulat de IS împotriva deciziei civile nr.2513/

13.11.1997 a Tribunalului Gorj, a casat decizia, iar pe fond a admis contestația, a anulat decizia de desfacere a contractului de muncă nr.873 din 12 martie 1997 emisă de SPS și a dispus reintegrarea contestatorului în funcția deținută anterior (consilier juridic), cu plata drepturilor bănești prevăzute de art.136 din Codul muncii în vigoare la data respectivă.

Repunerea părților în situația anterioară concedierii nelegale, prin hotărâre judecătorească irevocabilă, este echivalentă cu ștergerea tuturor consecințelor pe care le-a produs decizia de desfacere a contractului de muncă al recurentului-reclamant, inclusiv în ceea ce privește vechimea în muncă și în specialitatea juridică.

Având în vedere această împrejurare, neluarea în considerare, de către instanța de fond, a efectelor anulării deciziei de desfacere a contractului de muncă asupra vechimii recurentului-reclamant în funcția de consilier juridic impune reformarea sentinței, în condițiile art.304¹ Cod procedură civilă.

Nu poate fi reținută apărarea intimaților-pârâți, în sensul că în perioada cuprinsă între data desfacerii contractului de muncă și data anulării acesteia, recurentul-reclamant nu a prestat efectiv activitatea de consilier juridic, pentru că această situație s-a datorat unei împrejurări independente de voința lui, generate de un act nelegal al angajatorului.

Cum perioada menționată este, ea singură, în măsură să acopere diferența până la vechimea de 10 ani prevăzută de art.16 alin.2 lit.b) din Legea nr.51/1995, examinarea celorlalte argumente, legate de efectele juridice ale Decretului nr.546/1992 și ale convențiilor civile de prestări servicii a devenit de prisos.

În consecință, Înalta Curte a admis recursul și modificând sentința atacată, a admis acțiunea reclamantului și a obligat intimații-pârâți la plata cheltuielilor de judecată.

4. Fapta avocatului care a respectat întreaga procedură reglementată de lege pentru admiterea și numirea sa în Barou, aflându-se în posesia unei decizii de înscriere emisă în baza Legii 51/1995 nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de exercitare fără drept a unei profesii, lipsind intenția sub ambele ei forme.

Prin plângerea împotriva soluției procurorului, înregistrată pe rolul Judecătoria Arad sub nr. 7265/55/06.07.2007, petentul B. D. F. a solicitat instanței desființarea ordonanței date la data de 10.05.2007 în dosar nr. 1646/P/2006 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Arad și a ordonanței date în dosar nr. 757/II/2/2007 a prim-procurorului acestuia, soluție prin care i s-a aplicat o sancțiune cu caracter administrativ, respectiv amenda de 1000 lei, ca urmare a aplicării disp. art. 10 lit. b1 Cod procedură penală, pentru săvârșirea infracțiunii de exercitare fără drept a profesiei de avocat, prev. de art. 281 Cod penal rap. la art. 25 din Legea nr. 51/1995.

În motivarea plângerii, petentul B. D. F. a arătat că scoaterea de sub urmărire penală și aplicarea unei sancțiuni administrative este nelegală și, în realitate, ar fi trebuit pronunțată scoaterea de sub urmărire penală pe motivul că fapta nu există.

Intimatul Baroul Arad nu și-a exprimat poziția față de plângere.

Prin încheierea din 20.09.2007, pronunțată în dosarul nr. 7265/55/2007 al Judecătoria Arad, în baza art. 2781 al. 8 lit. c Cod procedură penală, s-a admis în parte plângerea formulată de petentul B. D. F., s-au desființat ordonanțele de scoatere de sub urmărire penală, date de procurori în dosarele nr. 1646/P/2006 și 757/II/2/2007 ale Parchetului de pe lângă Judecătoria Arad, pentru săvârșirea de către învinuit a infracțiunii de exercitare fără drept a profesiei de avocat, prev. de art. 281 Cod penal rap. la art. 25 din Legea nr. 51/1995, și s-a reținut cauza spre judecare. Prin aceeași încheiere s-au menținut soluțiile de neîncepere a urmăririi penale față de învinuit, pentru săvârșirea infracțiunilor prev. de art. 323 al. 1, art. 215 al. 3 rap. la al. 2 și art. 290 Cod penal, date de procurori în dosarele sus-menționate.

Prin sentința penală nr. 2376 din 29.10.2007, pronunțată în dosar nr. 7265/55/2007, Judecătoria Arad, în baza art. 11 rap. la art. 10 lit. d Cod procedură penală, l-a achitat pe inculpatul B. D. F., pentru săvârșirea infracțiunii de exercitare fără drept a profesiei de avocat, prev. de art. 281 Cod penal rap. la art. 25 din Legea nr. 51/1995.

Pentru a hotărî astfel, a reținut instanța de fond că, din probele administrate în cauză, reiese că inculpatul exercită profesia de avocat, fiind înscris în tabloul avocaților din Baroul Arad, fostul Barou Constituțional, conform deciziei nr. 17/26.01.2005 a Consiliului Baroului Arad, decizie prin care acesta a fost înscris ca avocat stagiar în tabloul anual al avocaților Baroului Arad, înființându-și totodată cabinetul de avocat B. D. F.". Inculpatul a îndeplinit condițiile de înscriere în avocatură, prevăzute de art. 11 din Legea nr. 51/1995 modificată, fiind admis în Uniunea Națională a Barourilor din România, înființată de Filiala Bălești Gorj a Asociației F. P. Alba Iulia, pe baza examenului promovat de acesta în condițiile legii, fiind înscris în tabloul avocaților în conformitate cu disp. art. 23 din Legea nr. 51/1995.

Cu privire la Baroul denumit Constituțional", instanța a reținut că, prin încheierea civilă nr. 31/A/2002, pronunțată de Judecătoria Deva în dosarul nr. 34/A/2002, s-a recunoscut personalitatea juridică a Asociației de Binefacere B. P." Deva și s-a dispus înscrierea acesteia în Registrul special al asociațiilor și fundațiilor și, întrucât între obiectivele asociației era prevăzută și înființarea de barouri în cadrul asociației, s-a înființat Baroul Constituțional Român Deva. Prin sentința civilă nr. 281/2003, pronunțată în data de 03.02.2003, Judecătoria Deva a admis cererea formulată de Baroul Hunedoara și a dispus dizolvarea Asociației de Binefacere B. P." Deva.

În baza Încheierii din 30.07.2003 a Judecătoriei Târgu Jiu, pronunțată în dosarul nr. 79/PJ/03, definitivă și irevocabilă prin nerecurare, s-a dispus înscrierea Filialei Bălești Gorj F. P. - Alba Iulia", entitate cu personalitate juridică, în Registrul asociațiilor și fundațiilor, înregistrată la grefa Judecătoriei Târgu Jiu sub nr. 15/21.08.2003.

Atât în actul constitutiv, cât și în statutul Filialei Bălești Gorj a Asociației F. P." Alba Iulia, este prevăzută, la Cap. II Scopuri și obiective", printre altele, și înființarea de barouri și notariate", iar prin Hotărârea nr. 1 din 21.10.2003 a Filialei Bălești Gorj a Asociației F. P." Alba Iulia s-a hotărât înființarea unui barou independent, cu denumirea Baroul Constituțional Român", cu sediul în mun. Deva, succesorul de drept la înființarea Baroului Constituțional Român.

Potrivit Legii nr. 3 din 17.01.1948, emitent Parlamentul, publicată în Monitorul Oficial nr. 15 din 17.01.1948, art. 1, Barourile avocaților și Uniunea Barourilor din România se desființează pe data publicării prezentei legi".

În temeiul Legii nr. 544/2001, privind liberul acces la informațiile de interes public, și în conformitate cu disp. art. 75 al. 1 din O.G. nr. 6/2000, B. P., prin cererea din 15.07.2003, adresată Ministerului Justiției, a solicitat să i se comunice dacă există asociații sau fundații înregistrate cu următoarele denumiri: Uniunea Avocaților din România, Baroul Hunedoara, Baroul București, Baroul Alba etc., iar cu adresa nr. 53494/11/2003 din 5.08.2003, Serviciul de Informare Publică din cadrul Secretariatului General al Ministerului Justiției confirmă că instituțiile indicate în cerere nu sunt înregistrate în Registrul Național al Persoanelor Juridice și îi rezervă denumirea de Uniunea Avocaților din România.

Profitând de această lacună legislativă, prin Hotărârea nr. 1 din 21.10.2003 a Filialei Bălești Gorj a Asociației F. P." Alba Iulia s-a hotărât înființarea unui barou independent, cu denumirea Baroul Constituțional Român", cu sediul în mun. Deva, succesorul de drept la înființarea Baroului Constituțional Român, iar la data de 20.06.2004, Adunarea Generală a Filialei Bălești Gorj, coroborând hotărârea irevocabilă din 30.07.2003 a Judecătoriei Târgu Jiu cu Legea nr. 51/1995, modificată prin Legea nr. 255 din 16.06.2004, a decis înființarea celor 42 de barouri județene, prin emiterea a 42 de hotărâri, ca urmare fiind înființat și Baroul Arad. Numitul B. P., după ce a solicitat și obținut dovada disponibilității denumirii pentru Uniunea Avocaților din România" și Baroul Hunedoara" din partea Ministerului Justiției, a solicitat rezervarea acestor denumiri și la OSIM, după care au fost întocmite, în formă autentică, Actul Constitutiv și Statutul Uniunii Avocaților din România, iar la Congresul Baroului Constituțional Român, care a

avut loc la București, la data de 27.06.2004, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 255/2004, a fost înlocuită denumirea Uniunea Avocaților din România" cu denumirea Uniunea Națională a Barourilor din România", iar prin decizia nr. 1 din 27.06.2004 a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România, dl. B. P. a fost împuternicit să semneze deciziile de înscriere în avocatură a celor interesați.

Inițial, solicitanții au fost admiși în barou prin decizii ale Consiliului Baroului Constituțional Român Deva, iar ulterior, după data de 20.06.2004, când au fost înființate cele 42 de barouri județene, prin deciziile Consiliilor Barourilor din fiecare județ, constituite în forme de organizare ale Uniunii Naționale a Barourilor din România, procedându-se apoi și la reactualizarea documentelor fiecărui avocat din Baroul Constituțional Român Deva și înscrierea în barourile județene înființate.

S-a concluzionat că membrii UNBR, al cărei președinte este B. P., au fost admiși și înscriși cu respectarea criteriilor legale de admitere (acte de studii, examen, jurământ), iar decizia de înscriere ca avocat s-a emis în baza Legii nr. 51/1995, cu modificările ulterioare.

A mai reținut prima instanță că nu se poate pune în discuție temeinicia și legalitatea hotărârii judecătorești în baza căreia a fost înființată Filiala Bălești a Asociației F. P." Alba Iulia, întrucât aceasta beneficiază de autoritate de lucru judecat.

Analizând art. 82 al. 1 și 2 din Legea nr. 51/1995, modificată prin Legea nr. 255 din 16.06.2004, se constată că, potrivit acestui articol, ar fi trebuit să-și înceteze activitatea persoanele juridice care au fost autorizate în baza altor acte normative ori au fost încuviințate prin hotărâri judecătorești să desfășoare activități de consultanță, reprezentare sau asistență juridică".

Ori, prin hotărâre judecătorească a fost înființată ca persoană juridică Filiala Bălești a Asociației F. P." Alba Iulia, care avea ca obiect de activitate, printre altele, înființarea de barouri", și nu activitate de consultanță, reprezentare sau asistență juridică, cum prevede art. 82 al. 1 din Legea nr. 51/1995, modificată prin Legea nr. 255 din 16.06.2004, astfel că acest text de lege nu se aplică la prezenta cauză.

Prin decizia XXII din 12.06.2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a admis recursul în interesul legii și s-a statuat că în aplicarea disp. art. 46 al. 1 din Legea nr. 31/1990, privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește: Cererile de autorizare a constituirii și de înmatriculare a societăților comerciale de consultanță și reprezentare juridică sunt inadmisibile".

Această decizie este, însă, ulterioară actelor de înființare a Baroului Constituțional și ea nu retroactivează.

Barourile Constituționale au apărut pe fondul lacunelor legislative, ceea ce a făcut să funcționeze cele două structuri, care se contestă reciproc.

Pe fondul situației expuse mai sus, inculpatul a fost admis și înscris cu respectarea criteriilor legale de admitere (acte de studii, examen, jurământ), iar decizia de înscriere ca avocat s-a emis în baza Legii nr. 51/1995, cu modificările ulterioare. Toate aceste împrejurări au creat pentru inculpat prezumția că a exercitat activitatea în condiții legale. Pentru aceste motive, prima instanță a constatat că în cauză lipsește latura subiectivă a infracțiunii - intenția, întrucât inculpatul nu a prevăzut și nici nu a urmărit sau acceptat să exercite fără drept profesia.

Împotriva acestei hotărâri, în termen legal, a declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Arad, solicitând desființarea sentinței și achitarea inculpatului, în temeiul art. 10 lit. b1 Cod procedură penală, pentru infracțiunea prev. de art. 281 Cod penal rap. la art. 25 din Legea nr. 51/1995.

În motivarea apelului se invocă nelegalitatea sentinței apelate, în sensul că, potrivit art. 24 din Legea nr. 51/1995 - exercitarea oricărei activități de asistență juridică specifică profesiei de avocat de către o persoană fizică ori juridică ce nu are calitatea de avocat înscris într-un barou și pe tabloul avocaților acelu barou, constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale.

Se învederează că baroul din care a făcut parte inculpatul a fost înființat prin hotărâre judecătorească. Ulterior, prin deciziile 6618 și 6619 din 26.11.2004, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursurile în anulare declarate de Procurorul General, a casat încheierea din 23.08.2002 a Judecătoriei Alba Iulia și nr. 31 din 05.08.2002 a Judecătoriei Deva, respingând cererea de înregistrare a persoanei juridice, motivându-se că acordarea personalității juridice unei asociații cu scop patrimonial, care are ca obiect de activitate înființarea de barouri de avocați, contravine prevederilor Legii nr. 51/1995, cu privire la organizarea și exercitarea profesiei de avocat.

Se arată, totodată, că în decizia nr. 6618 se precizează că la dosar a fost depusă decizia civilă nr. 583 din 25.11.2003 a Tribunalului Hunedoara, prin care Asociația B. P." Deva a fost dizolvată pentru activitate ilicită, în sensul prevederilor art. 56 lit. a,c din OG nr. 26/2000.

Întrucât prima asociație înființată a fost cea de la Deva, iar ulterior ea a fost dizolvată, iar încheierea de înregistrare a asociației ca persoană juridică a fost desființată prin recursul în interesul legii, se opinează că toate filialele acesteia, care ulterior și-au modificat denumirea, funcționează în mod nelegal.

Se subliniază că ambele recursuri în anulare sunt mult anterioare datei la care inculpatul a început să exercite activități specifice profesiei de avocat, acesta profesând și după data de 12.06.2006, când Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii și a statuat că cererile de autorizare a constituirii și de înmatriculare a societăților comerciale de consultanță și reprezentare juridică sunt inadmisibile.

Se concluzionează, pe baza analizei probelor menționate, că actele de constituire a baroului la care învinuitul a aderat sunt nule de drept, iar baroul nu a fost înființat în condiții legale.

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel partea vătămată, respectiv petenta Uniunea Națională a Barourilor din România - Baroul de avocați Arad, invocând nelegalitatea și netemeinicia soluției instanței de fond.

Împotriva hotărârii primei instanțe a declarat apel și inculpatul B. D. F., solicitând să se dispună achitarea sa, în temeiul art. 11 lit. d rap. la art. 10 lit. a Cod procedură penală.

În motivarea apelului, inculpatul arată că își exercită în mod legal profesia de avocat și, totodată, a invocat lipsa calității procesuale și a capacității procesuale active a Baroului Arad.

Prin decizia penală nr. 11 din 17.01.2008, pronunțată de Tribunalul Arad în dosar nr. 7265/55/2007, s-a respins, ca nefondat, apelul declarat de inculpat.

S-au admis apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Judecătoria Arad și de către Baroul de Avocați Arad, împotriva aceleiași sentințe, pe care Tribunalul Arad a desființat-o în întregime.

În baza art. 25 din Legea nr. 51/1995 rap. la art. 281 Cod penal, cu aplic. art. 63 al. 3 Cod procedură penală, inculpatul B. D. F. a fost condamnat la pedeapsa de 5000 lei amendă penală, pentru săvârșirea infracțiunii de exercitare fără drept a unei profesii, atrăgându-i-se, totodată, atenția asupra consecințelor nerespectării art. 631 Cod penal.

Pentru a decide astfel, a reținut instanța de apel că, astfel cum rezultă din probele administrate în cauză și necontestate de inculpat, acesta a exercitat, în perioada 01.08.2005 - 31.12.2006, fără drept, profesia de avocat, fiind înscris în Baroul Constituțional și efectuând activități specifice acestei profesii, prin reprezentarea ori asistarea diverselor persoane în fața autorităților judiciare, situate în circumscripția teritorială a județului Arad. Procedând astfel, nu poate fi acceptată motivarea primei instanțe, în sensul că elementele constitutive ale infracțiunii prevăzută prin dispozițiile de mai sus nu sunt întrunite, respectiv latura subiectivă. Aceasta cu atât mai mult cu cât, prin deciziile nr. 6618 și 6619 din 26.11.2004, pronunțate asupra recursurilor în anulare declarate de Procurorul General, Înalta Curte de Casație și Justiție, casând încheierea din 23.08.2002 a Judecătoriei Alba Iulia și încheierea nr. 31 din 05.08.2002 a Judecătoriei Deva, a respins cererea de înregistrare ca persoană juridică a acestui barou, întrucât aceste hotărâri contravin prevederilor Legii nr. 51/1995, respectiv art. 24, conform cărora exercitarea activității de asistență juridică o poate face doar o persoană care are calitatea de avocat înscris într-un barou și se află pe tabelul avocaților aceluia barou.

Totodată, prin decizia nr. 583 din 25.11.2003 a Tribunalului Hunedoara, Asociația B. P." Deva a fost dizolvată pentru activitate ilicită, în consens cu art. 56 lit. a,c din OG 26/2000, aspect reținut prin decizia nr. 6618 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, care este anterioară exercitării de către inculpat a acestei profesii, și, prin dizolvarea asociației menționate, filialele acesteia au funcționat în mod nelegal.

Instanța a mai avut în vedere și faptul că, ulterior datei de 12.06.2006, dată la care instanța supremă a statuat că cererile de autorizare a constituirii ori de înmatriculare a societăților

comerciale de consultanță și reprezentare juridică sunt inadmisibile, iar în raport cu disp. art. 1 al. 3 din Legea nr. 51/1995, este interzisă constituirea și funcționarea de barouri în afara Uniunii Naționale a Barourilor din România, astfel că actele lor de constituire și de înregistrare sunt nule de drept.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs inculpatul, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

În motivarea recursului, acesta a arătat că în mod greșit s-a dispus condamnarea sa, în condițiile în care își desfășoară activitatea de avocat în baza unor documente legal emise, a căror nulitate nu a fost până în prezent invocată și dovedită. Acest aspect este de altfel consacrat și de jurisprudența în materie (hotărâri judecătorești și rezoluții/ordonanțe ale Parchetelor din România).

Prin condamnarea sa, i-a fost agravată situația în propria cale de atac, avându-se în vedere soluția pronunțată inițial în Ordonanța nr. 1646/P/2006 din data de 10.05.2007 a Parchetului de pe lângă Judecătoria Arad, de scoatere de sub urmărire penală, în conformitate cu disp. art. 10 lit. b1 Cod procedură penală, și aplicare a unei amenzi administrative, și împotriva căreia el a formulat plângere.

S-au încălcat, totodată, în instrumentarea prezentei cauze, principiile aflării adevărului, al rolului activ al organelor judiciare, al garantării dreptului la apărare.

Baroul în cadrul căruia a activat a fost înființat în mod legal și, dimpotrivă, Baroul Arad - tradițional - nu are, la acest moment, calitatea de persoană juridică, în condițiile legii, deci implicit nici calitatea de parte civilă în prezenta cauză.

Referitor la afirmația parchetului cu privire la fostul Barou Constituțional, a arătat că, prin încheierea civilă nr. 31/A/2002, pronunțată de Judecătoria Deva în dosar nr. 34/A/2002, s-a recunoscut personalitatea juridică a Asociației de Binefacere B. P." Deva și s-a dispus înscrierea acesteia în Registrul special al asociațiilor și fundațiilor și, întrucât între obiectivele asociației era prevăzută și înființarea de barouri în cadrul asociației, s-a înființat Baroul Constituțional Român Deva. Prin sentința civilă nr. 281/2003, pronunțată în data de 03.02.2003, Judecătoria Deva a admis cererea formulată de Baroul Hunedoara - tradițional și a dispus dizolvarea Asociației de Binefacere B. P.". A menționat că Filiala Bălești Gorj F. P." Alba Iulia este entitate cu personalitate juridică și nu are nicio legătură cu Asociația B. P.".

În baza încheierii din 30.07.2003 a Judecătoriei Târgu Jiu, pronunțată în dosar nr.79/PJ/03, definitivă și irevocabilă prin nerecurare, s-a dispus înscrierea Filialei Bălești Gorj F. P. Alba Iulia", entitate cu personalitate juridică, în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, înregistrată la grefa Judecătoriei Târgu Jiu sub nr. 15/21.08.2003.

Atât în actul constitutiv, cât și în statutul Filialei Bălești Gorj a Asociației F. P. Alba Iulia", sunt prevăzute, la Cap. II Scopuri și obiective", printre altele, și înființarea de barouri și notariate", iar

prin Hotărârea nr. 1 din 21.10.2003 a Filialei Bălești Gorj a Asociației F. P. Alba Iulia"-s-a hotărât înființarea unui barou independent, cu denumirea Baroul Constituțional Român", cu sediul în mun. Deva, succesorul de drept la înființarea Baroului Constituțional Român.

Pentru a putea invoca săvârșirea infracțiunii prev. de art. 281 Cod penal față de membrii Uniunii Naționale a Barourilor din România, al cărei președinte este avocat drd. B. P., ar fi trebuit ca dispozițiile art. 82 al. 1 și 2 din Legea nr. 51/1995, modificată prin Legea nr. 255/2004, să le fie aplicabile, ceea ce nu se întâmplă, deoarece, potrivit acestui articol, ar fi trebuit să-și înceteze activitatea persoanele juridice care au fost autorizate în baza altor acte normative ori au fost încuviințate prin hotărâri judecătorești să desfășoare activități de consultanță, reprezentare sau asistență juridică".

Prin decizia nr. XXII din 12.06.2006 a ÎCCJ, s-a admis recursul în interesul legii și s-a statuat că în aplicarea disp. art. 46 al. 1 din Legea nr. 31/1990, privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește: Cererile de autorizare a constituirii și de înmatriculare a societăților comerciale de consultanță și reprezentare juridică sunt inadmisibile".

Această decizie este ulterioară actelor de înființare a Baroului Constituțional Român și ea nu retroactivează, iar în al doilea rând, această decizie se referă la societățile comerciale și nicidecum la activitatea de avocat, care este o profesie liberală, uniunea este o asociație profesională, avocatul este obligat doar să fie înscris la finanțe, pentru plata impozitului pe venit, și nicidecum și la Registrul comerțului, întrucât avocatul nu exercită fapte de comerț.

Analizând disp. art. 25 din Legea nr. 51/1995, modificată prin Legea nr. 255/2004, reiese că în prezenta cauză nu sunt incidente aceste dispoziții, deoarece din materialul probator depus la dosar rezultă în mod clar și indubitabil că inculpatul a îndeplinit condițiile de înscriere în avocatură, prevăzute de art. 11 din Legea nr. 51/1995, cu modificările ulterioare, fiind admis în Uniunea Națională a Barourilor din România, pe baza examenului promovat în condițiile legii, totodată fiind înscris în tabloul avocaților, în conformitate cu disp. art. 23 din Legea nr. 51/1995, cu modificările ulterioare.

Prin urmare, se impune achitarea sa, în conformitate cu disp. art. 11 pct. 2 lit. a rap. la art. 10 lit. a Cod procedură penală, nefiind întrunite, sub aspect obiectiv și subiectiv, elementele constitutive ale infracțiunii.

În subsidiar, a solicitat achitarea sa conform art. 10 lit. d Cod procedură penală, faptei lipsindu-i latura subiectivă, respectiv intenția de a desfășura, fără drept, profesia de avocat.

Prin decizia penală nr. 408 R din 08.04.2008, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara, în baza art. 38515 pct. 2 lit. d Cod procedură penală, a fost admis recursul declarat de inculpatul B. D. F. împotriva deciziei penale nr. 11 din 17.01.2008, pronunțată de Tribunalul Arad în dosar nr. 7265/55/2007, au fost casate atât decizia, cât și sentința penală nr. 2376 din 29.10.2007 a Judecătoriei Arad, și, rejudecându-se cauza, în baza art. 11 pct. 2 lit. a rap. la art. 10 lit. b1 Cod

procedură penală și art. 181 Cod penal, s-a dispus achitarea inculpatului, pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art. 281 Cod penal rap. la art. 25 din Legea nr. 51/1995. În baza art. 91 Cod penal, inculpatului i-a fost aplicată sancțiunea cu caracter administrativ a amenzii, în cuantum de 1000 RON.

Cum prin încheierea nr. 719 din 09.04.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție București a fost admisă cererea de strămutare formulată de inculpat, prin încheierea din data de 03.06.2008, Curtea de Apel Timișoara, în baza art. 60 al. 4 Cod procedură penală, a constatat că decizia penală nr. 408/2008 a Curții de Apel Timișoara a fost desființată, prin efectul admiterii cererii de strămutare, și a dispus trimiterea cauzei la Curtea de Apel Suceava, în vederea soluționării recursului declarat de inculpat împotriva deciziei penale nr. 11/2008 a Tribunalului Arad.

Analizând recursul prin prisma motivelor invocate și care se circumscriu cazului de casare prev. de art. 3859 al. 1 pct. 18 Cod procedură penală, precum și în conformitate cu disp. art. 3859 al. 3 Cod procedură penală, Curtea constată că acesta este întemeiat, pentru următoarele considerente:

A susținut inculpatul că Baroul Arad nu poate avea calitatea de parte în prezenta cauză, în condițiile în care nu este legal constituit ca persoană juridică, însă, întrucât nu a făcut nicio dovadă în acest sens, printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, acest aspect nu poate fi reținut.

Pe fond, după cum corect a reținut prima instanță, prin încheierea civilă nr. 31/A/2002, pronunțată de Judecătoria Deva în dosar nr. 34/A/2002, s-a recunoscut personalitatea juridică a Asociației de Binefacere B. P." Deva și s-a dispus înscrierea acesteia în Registrul special al asociațiilor și fundațiilor și, întrucât între obiectivele asociației era prevăzută și înființarea de barouri în cadrul asociației, s-a înființat Baroul Constituțional Român Deva. Prin sentința civilă nr. 281/2003, pronunțată în data de 03.02.2003, Judecătoria Deva a admis cererea formulată de Baroul Hunedoara - tradițional și a dispus dizolvarea Asociației de Binefacere B. P."

În baza încheierii din 30.07.2003 a Judecătoriei Târgu Jiu, pronunțată în dosar nr.79/PJ/03, definitivă și irevocabilă prin nerecurare, s-a dispus înscrierea Filialei Bălești Gorj F. P. Alba Iulia", entitate cu personalitate juridică, în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, înregistrată la grefa Judecătoriei Târgu Jiu sub nr. 15/21.08.2003.

Atât în actul constitutiv, cât și în statutul Filialei Bălești Gorj a Asociației F. P. Alba Iulia", sunt prevăzute, la Cap. II Scopuri și obiective", printre altele, și înființarea de barouri și notariate", iar prin Hotărârea nr. 1 din 21.10.2003 a Filialei Bălești Gorj a Asociației F. P. Alba Iulia"s-a hotărât înființarea unui barou independent, cu denumirea Baroul Constituțional Român", cu sediul în mun. Deva.

La data de 20.06.2004, Adunarea Generală a Filialei Bălești - Gorj, în baza hotărârii irevocabile din 30.07.2003 a Judecătoriei Târgu Jiu, a decis înființarea a 41 barouri județene, printre care și Baroul Arad.

Conform deciziei nr. 17 din 26.01.2005 emisă de UNBR - Baroul Arad, inculpatul a fost înscris în Baroul Arad, ca avocat stagiar, începând cu data de 26.01.2005.

Prin aceeași decizie s-a admis înființarea cabinetului de avocatură B. D. F., precum și înscrierea sa în tabloul anual al avocaților Baroului Arad. Din nicio probă existentă la dosarul cauzei nu rezultă că Filiala Bălești Gorj F. P. Alba Iulia" ar fi fost desființată printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, la data la care Baroul Arad a fost înființat.

În plus, corect a reținut instanța de fond că decizia în interesul legii nr. XXII din 12.06.2006 a ÎCCJ București este ulterioară actelor de înființare a Baroului Constituțional și ea nu retroactivează.

Infrațiunea de exercitare fără drept a unei profesii se săvârșește numai cu intenție. Făptuitorul își dă seama că efectuează acte specifice unei profesii în alte condiții decât cele legale, prevăzând că prin aceasta creează o stare de pericol pentru relațiile sociale ocrotite de lege. După cum urmărește sau acceptă numai această stare de pericol, intenția sa este directă și indirectă.

Respectând întreaga procedură reglementată de lege pentru admiterea și numirea sa în Baroul Alba Iulia, aflându-se în posesia unei decizii de înscriere ca avocat emisă în baza Legii nr. 51/1995, inculpatul, exercitând profesia de avocat, a avut reprezentarea îndeplinirii atribuțiilor specifice acestei profesii în condiții legale.

El nu a urmărit și nici acceptat periclitarea relațiilor sociale referitoare la regimul legal de exercitare a profesiei de avocat. În lipsa intenției, sub ambele ei forme, de a desfășura fără drept profesia de avocat, corect a reținut prima instanță că faptei îi lipsește unul din elementele constitutive ale infracțiunii, respectiv cel subiectiv.

Așadar, soluția pronunțată de Judecătoria Arad, de achitare a inculpatului în baza disp. art. 10 lit. d Cod procedură penală, este legală și temeinică.

Nu se poate însă concluziona că fapta reținută în sarcina acestuia, în însăși materialitatea ei, nu există, în condițiile în care inculpatul a exercitat atribuții specifice profesiei de avocat, împrejurare în care este dat elementul material al laturii ei obiective. Pronunțând soluția de condamnare a inculpatului, Tribunalul Arad, printre altele, a încălcat și principiul neagrării situației unei părți în propria cale de atac.

Astfel, obiectul inițial al cauzei l-a constituit plângerea formulată de învinuitul B. D. F. împotriva ordonanței din 10.05.2007, dată de Parchetul de pe lângă Judecătoria Arad în dosarul nr. 1646/P/2006, prin care s-a dispus față de acesta scoaterea de sub urmărire penală pentru săvârșirea infracțiunii de exercitare fără drept a unei profesii, în temeiul art. 10 lit. b1 Cod procedură penală, și aplicarea unei amenzi administrative.

Cum doar învinuitul a învestit instanța cu o plângere împotriva acestei soluții, formulată în temeiul art. 2781 Cod procedură penală, chiar și după aplicarea art. 2781 al. 8 lit. c Cod procedură penală, soluția cea mai gravă ce putea fi pronunțată împotriva sa o constituia achitarea în conformitate cu disp. art. 11 pct. 2 lit. a rap. la art. 10 lit. b1 Cod procedură penală, cu aplicarea unei amenzi administrative în același quantum cu cel dispus prin ordonanța atacată.

5. CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

CONTECIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Sentința civilă nr. 390

Ședința publică din 20.01.2010

Pe rol se află pronunțarea asupra cererii de chemare în judecată formulate de reclamantul în contradictoriu cu pârâții UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA (UNBR) și BAROUL GIURGIU.

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, sub nr-, reclamantul a chemat în judecată pe pârâții Uniunea Națională a Barourilor din România () și Baroul Giurgiu, solicitând ca prin sentința ce se va pronunța să se dispună anularea Deciziei nr. 515/21.02.2009 și Deciziilor nr. 50/15.12.2008 și nr. 26/06.04.2009 ale Baroului G, obligarea Baroului ca, în termen de 5 zile de la data rămânerii definitive hotărârii, să emită o decizie prin care avocat să fie reînscris în Avocaților, iar Cabinetul de Avocat " ", cu sediul în municipiul G, str. B., 102., A., 4., 12, județul G, să fie reînființat.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că este membru al Baroului G, este înscris în Avocaților din anul 2006, urmare Sentinței civile nr. 580/24.03.2004 pronunțată de Curtea de Apel București - Secția a VIII- Contencios Administrativ și Fiscal, rămasă definitivă și irevocabilă prin Decizia nr. 1232/25.02.2005 Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, prin care instanța a anulat decizia Uniunii Avocaților din România, de respingere a cererii de intrare în profesia de avocat cu scutire de examen, întrucât a fost magistrat timp de 44 de ani, iar în cadrul interviului pe care l- susținut făcut dovada că deține suficiente cunoștințe în legătură cu exercitarea profesiei de avocat.

Reclamantul a susținut că Decizia nr. 515/21.02.2009 este netemeinică și nelegală, deoarece Consiliul, potrivit art. 63 lit. o) din Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, are atribuția de a verifica "legalitatea și temeinicia deciziilor de primire în profesie, date de către consiliile barourilor, la cererea persoanelor interesate", iar nu hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile.

Mai mult, reclamantul a afirmat că, în perioada 2004-2005, Curtea de Apel București și Înalta Curte de Casație și Justiție aveau cunoștința de faptul că fusese trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni, dar au apreciat că această condamnare nu poate afecta demnitatea profesiei de avocat.

Reclamantul mai arătat că deciziile emise de autoritățile pârâte se întemeiază pe cazul de nedemnitate prev. de art. 13 lit. a) și art. 26 lit. d) din Legea nr. 51/1995, fără a se avea în vedere că nu este îndeplinită niciuna dintre condițiile prevăzute de art. 27 alin. 2 din Statutul profesiei de avocat, împrejurare ce determină nelegalitatea acestora și admiterea acțiunii pe care promovată-

Prin întâmpinarea formulată la data de 01.09.2009, pârâțul Baroul Giurgiu a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, pentru următoarele motive:

Condițiile prevăzute de art. 27 din Statutul profesiei de avocat trebuie îndeplinite cumulativ, în sensul că se poate constata încetarea calității de avocat persoanelor care au fost condamnate definitiv printr-o hotărâre judecătorească, pentru o faptă care atrage nedemnitatea profesională, sau li s- interzis exercitarea profesiei.

În cauză, reclamantul a fost condamnat definitiv, printr- hotărâre judecătorească, pentru trafic de influență, faptă care are legătură cu exercitarea profesiei.

Nu are relevanță că fapta pentru care a fost condamnat reclamantul fost săvârșită înainte de intra în profesie.

La momentul la care acesta a solicitat înscrierea ca avocat în Baroul Giurgiu cu scutire de examen nu exista hotărâre definitivă de condamnare.

Art. 13 lit. a) din Legea nr. 51/1995 nu face distincție în funcție de momentul săvârșirii faptei, astfel că reclamantul se află într-unul din cazurile de nedemnitate profesională.

Pârâta solicitat, prin întâmpinarea formulată la data de 29.10.2009, respingerea acțiunii ca neîntemeiată, invocând, în esență, următoarele:

Din analiza înscrisurilor existente la dosarul cauzei rezultă cu claritate faptul că reclamantul se află în situația prevăzută de art. 13 lit. a) din Legea nr. 51/1995, cu modificările și completările ulterioare, text de lege care nu reține nicio distincție în funcție de momentul săvârșirii faptei.

Apărarea reclamantului, în sensul că atât Curtea de Apel București, cât și ar fi avut cunoștință de condamnare sa nu poate fi primită, întrucât nu este dovedită.

Hotărârile judecătorești invocate nu au relevanță în cauză, întrucât nu au legătură cu excluderea din avocatură pe motiv de nedemnitate profesională.

În concluzie, s- solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată și obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

În cauză, s-a administrat proba cu înscrisuri, iar în cadrul acesteia pârâții au depus documentația care stat la baza emiterii actelor administrative contestate.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea reține următoarele:

Prin Decizia nr. 50/15.12.2008, emisă de Baroul Giurgiu, în temeiul art. 13 lit. a) și art. 26 lit. d) din Legea nr. 51/1995, art. 27 alin. 3, art. 58 alin. 1 din Statutul profesiei de avocat, s-constatat încetarea calității de avocat reclamantului, ca urmare intervenirii unui caz de nedemnitate, cel prevăzut de art. 13 lit. a) din Legea nr. 51/1995, respectiv condamnarea definitivă pentru infracțiunea săvârșită cu intenție, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei - trafic de influență.

La emiterea deciziei s- reținut că săvârșirea infracțiunii de trafic de influență aduce atingere evidentă prestigiului profesiei, iar interdicția exercitării profesiei de avocat nu fost dispusă, deoarece infracțiunea a fost săvârșită când reclamantul nu avea calitatea de avocat.

Prin aceeași decizie s- dispus radierea reclamantului din avocaților Baroului și încetarea funcționării Cabinetului individual " - Cabinet de avocat".

Împotriva Deciziei nr. 50/15.12.2008 Baroului G, reclamantul a formulat contestație la Uniunea Națională a Barourilor din România, care fost respinsă ca neîntemeiată, prin Decizia nr. 515/21.02.2009.

Pentru a decide astfel, s- reținut că, prin disp. art. 13 lit. a) din Legea nr. 51/1995, cu modificările și completările ulterioare, nu se face nicio distincție în funcție de momentul săvârșirii faptei, astfel încât, dacă fapta a fost comisă anterior primirii în profesia de avocat, este incidentă cauza de nedemnitate, în sensul celor prevăzute de art. 13 lit. a) din acest act normativ.

Este neîntemeiată critica de nelegalitate invocată de reclamant, ce vizează nerespectarea dispozițiilor art. 63 lit. o) din Legea nr. 51/1995 la emiterea Deciziei nr. 515/21.02.2009 de către pârâta, având în vedere că aceste dispoziții legale au fost abrogate prin art. 29 din OUG nr. 159/2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 792/26.11.2008.

De asemenea, este neîntemeiată susținerea reclamantului, în sensul că, în perioada 2004-2005, Curtea de Apel București și Înalta Curte de Casație și Justiție aveau cunoștință că fusese trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni și că au apreciat că această condamnare nu poate afecta demnitatea profesiei de avocat.

Astfel, prin Sentința civilă nr. 580/24 martie 2004, pronunțată de Curtea de Apel București - Secția Contencios Administrativ și Fiscal, rămasă irevocabilă prin Decizia civilă nr. 1232/25.02.2005, instanțele au examinat legalitatea Deciziei nr. 1494/2004 emisă de Uniunea Națională a Avocaților, prin care s- respins cererea reclamantului de intrare în profesia de

avocat cu scutire de examen, prin raportare la prevederile art. 28 pct. 9 din Statutul profesiei de avocat și art. 16 alin. 2 din Legea nr. 51/1995.

La acea dată nu era pronunțată hotărâre judecătorească definitivă de condamnare reclamantului pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de influență, astfel că nu se poate reține că instanțele au avut cunoștință și au apreciat că această condamnare nu poate afecta demnitatea profesiei de avocat.

Potrivit disp. art. 13 lit. a) din Legea nr. 51/1995, este nedemn de a fi avocat cel condamnat definitiv la pedeapsa cu închisoarea pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei.

De asemenea, art. 26 lit. d) din același act normativ prevede încetarea calității de avocat, dacă avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care îl face nedemn de a fi avocat, conform legii.

Condamnarea definitivă a reclamantului pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de influență s- dispus prin Decizia penală nr. 3035/06.06.2007 pronunțată de - Secția Penală, astfel că, în mod legal, Consiliul Baroului emis Decizia nr. 50/15.12.2008, prin care constatat încetarea calității de avocat, radierea din avocaților Baroului și încetarea funcționării Cabinetului individual " - Cabinet de avocat".

Prevederile art. 27 alin. 2 din Statutul profesiei de avocat, invocate de reclamant, reglementează obligația avocaților care se află în unul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de lege de prezenta baroului hotărârile judecătorești prin care au fost condamnați definitiv, prin care li s- aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, prin care au fost declarați falși frauduloși sau prin care au fost condamnați definitiv pentru fapte săvârșite în legătură cu exercitarea profesiei.

Se observă că norma legală nu vizează cazurile și condițiile în care încetează calitatea de avocat, acestea fiind reglementate, după cum s-a arătat, la art. 13 și art. 26 din Legea nr. 51/1995, astfel că nu se poate susține nelegalitatea deciziilor contestate pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 27 alin. 2 din Legea nr. 51/1995.

Dispozițiile art. 13 lit. a) din Legea nr. 51/1995 nu fac nicio distincție în funcție de momentul săvârșirii faptei, astfel că, dacă aceasta a fost comisă anterior primirii în profesia de avocat, iar hotărârea judecătorească definitivă de condamnare s- pronunțat în timpul exercitării profesiei, nu se poate reține nelegalitatea deciziei de încetare calității de avocat, întrucât art. 27 alin. 1 din Statutul profesiei de avocat stipulează expres:

"Pentru aplicarea legii cazurile de nedemnitate se verifică atât cu ocazia primirii în profesie, cât și pe întreaga durată a exercitării acesteia".

În consecință, pentru considerentele de fapt și de drept evidențiate, Curtea constată că acțiunea promovată de reclamant este neîntemeiată și urmează să dispună respingerea acesteia.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

HOTĂRĂȘTE:

Respinge acțiunea formulată de reclamantul, cu domiciliul în G, str. B., 102,. A., 4,. 12, județul G, în contradictoriu cu pârâții UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA (UNBR), cu sediul în B, nr. 5, sector 5 și BAROUL GIURGIU, cu sediul în G, str. G-ral nr. 14, județul G, ca neîntemeiată.

6. CURTEA DE APEL CLUJ

SENTINȚA CIVILĂ Nr. 38/2010

Ședința publică de la 28 Ianuarie 2010

S-a luat în examinare acțiunea în contencios administrativ formulată de către reclamantul împotriva pârâților BAROUL CLUJ și UNIUNEA NATIONALA A BAROURILOR DIN ROMANIA, având ca obiect anulare decizie Uniunea Națională a Barourilor din România.

La apelul nominal făcut în ședința publică se prezintă reclamantul personal și avocat, în substituirea avocatului titular Rusa, pentru pârâți.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către greșier care învederează faptul că, urmare a solicitării instanței, a fost comunicat dosarul nr- al Tribunalului Cluj.

Curtea învederează că în dosarul Tribunalului Cluj nu există Decizia nr. 138 a Baroului

Reprezentanta pârâților depune la dosar, în copie, Decizia nr.138/02.10.2008 și testul grilă completat de reclamant pentru intrarea în avocatură cu scutire de examen. Aceasta depune de asemenea și originalul acestor documente, pentru comparare.

Curtea prezintă spre vedere testul grilă reclamantului, care recunoaște că acestea sunt răspunsurile date de el la întrebările testului.

După comparare, Curtea restituie actele originale reprezentantei pârâților.

Constatând că nu sunt alte cereri de formulat, Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 150 pr.civ. declară închisă faza probatorie și acordă cuvântul pentru concluzii pe fond.

Reclamantul solicită admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată, cu consecința admiterii în profesia de avocat, pentru motivele prezentate în motivarea acțiunii. Arată că verificarea făcută a fost ilegală și nestatutară.

Reprezentanta pârâților solicită respingerea acțiunii, fără cheltuieli de judecată, arătând că verificarea făcută este prevăzută în Statutul Baroului și are drept consecință admiterea sau respingerea cererii.

Reclamantul arată că prin acțiunea formulată a arătat că și această prevedere din statut este nelegală. A solicitat o bibliografie pentru admiterea în barou, însă nu i s-a comunicat.

Reprezentanta pârâților mai arată că procedurile de admitere au fost contestate de reclamant abia după aflarea rezultatului procedurii.

Întrebată fiind de Curtea cu privire la competența materială de soluționare a prezentei cauze, reprezentanta părților arată că în opinia sa ar fi competent tribunalul, nefiind vorba despre un act emis de o autoritate centrală.

Reclamantul arată că în soluționarea prezentei cauze este competentă Curtea de Apel.

Curtea reține cauza în pronunțare.

CURTEA

Reclamantul a chemat în judecată pe pârâții BAROUL CLUJ și Uniunea Națională a Barourilor din România solicitând anularea deciziei nr.302/2008 a Baroului C și a deciziei 556/1 iunie 2009 a Consiliului UNBR emise în soluționarea contestației de către UNBR împotriva acestei decizii, precum și obligarea pârâtelor la întreprinderea actelor necesare pentru primirea în profesia de avocat cu scutire de examen.

Reclamantul arată că a formulat cerere de primire în profesia de avocat cu scutire de examen ca urmare a faptului că a activat în calitate de consilier juridic timp de 15 ani, și a participat la interviul organizat la sediul pârâtei care a constat într-o probă scrisă eliminatorie la care a realizat doar 17 puncte iar minimul impus de barou era de 18 puncte.

Reclamantul consideră că respingerea cererii sale de primire în profesie contravine art.16 alin.2 lit.b din Legea 51/1995 care nu impune condiții pentru primirea în profesia de avocat precum și art.21 alin.2 din statutul profesiei de avocat care, deși stabilește posibilitatea verificării cunoștințelor solicitantului nu prevede posibilitatea respingerii cererii de primire în profesie și nici existența unui examen care să impună baremul de admitere.

Pârâțul BAROUL CLUJ a depus întâmpinare solicitând respingerea acțiunii arătând că aceasta este neîntemeiată deoarece BAROUL CLUJ are posibilitatea să verifice cunoștințele solicitantului cu privire la exercitarea profesiei de avocat în acest sens fiind și dispozițiile legale.

Din actele dosarului, Curtea va reține următoarele:

Prin cererea 1194/27.08.2008 reclamantul a solicitat să fie primit în profesia de avocat cu scutire de examen iar prin hotărârea 124/11.09.2008 Consiliul Baroului Cac onstatat îndeplinirea de către solicitant a condițiilor de admisibilitate în principiu pentru primirea în profesia de avocat cu scutire de examen și a stabilit data pentru verificarea cunoștințelor.

Hotărârea 124/2008 nu a fost contestată de către reclamant, acesta participând la interviul organizat în urma căruia a fost declarat respins deoarece nu a întrunit punctajul cerut de barou.

Prin hotărârea 121 din 14.09.2006 BAROUL CLUJ a stabilit regulamentul în baza căruia se susține interviul de către solicitanții pentru profesia de avocat, iar prin hotărârea 120/2006 s-a stabilit Comisiile de examinare și contestații.

În baza acestor hotărâri și verificând rezultatele interviului din 29 septembrie 2008 Consiliul Baroului C, a declarat respinsă cererea reclamantului.

Ca atare, prin decizia 302 din 2.10.2008 reclamantul a fost declarat respins la interviul pentru primirea în profesia de avocat.

În urma contestației formulate prin decizia 556 din 1 iulie 2009 Consiliul UNBR a declarat respinsă contestația formulată de reclamant.

Instanța va constata că reclamantul nu contestă atât rezultatul interviului și modalitatea în care acesta a fost efectuat prin hotărârile mai sus amintite cât posibilitatea legală ca BAROUL CLUJ și UNBR în baza rezultatelor acestui interviu să îi respingă cererea pentru primire în profesie.

Prevederile art.16 alin.2 din Legea 51/1995 arată că primirea în profesie se obține în baza unui examen organizat potrivit statutului profesiei de avocat, iar art.21 alin.2 din acest statut stabilește posibilitatea Consiliului Baroului de a verifica cunoștințele solicitantului cu privire la exercitarea profesiei de avocat.

Prin urmare, așa cum a arătat și reclamantul există posibilitatea de a se verifica cunoștințele solicitanților ce doresc a fi primiți în profesie, iar scopul pentru care se verifică cunoștințele acestora este tocmai de a vedea dacă aceștia au competența profesională pentru a îndeplini această profesie.

Faptul că în lege nu se specifică că în urma verificării și în funcție de rezultatul acesteia se admite sau se respinge cererea solicitantului, nu este de natură a înlătura posibilitatea ca această organizație profesională să respingă o cerere de intrare în profesie dacă constată că solicitantul nu are cunoștințele necesare.

Așadar, legea și normele ce reglementează statutul acestei profesii, dau posibilitatea verificării cunoștințelor tocmai pentru ca membrii asociației profesionale ce exercită această profesie, să poată oferi cunoștințele lor într-un mod care să corespundă prevederilor legale și scopului pentru care această profesie există. majoră nu împiedecă a se trage concluzia că există posibilitatea și respingerii cererii, acesta fiind scopul verificării cunoștințelor.

Așa fiind, Curtea va respinge în conformitate cu prevederile art.18 din Legea 554/2004 acțiunea reclamantului ca nefondată.

PENTRU ACESTE MOTIVE

IN NUMELE LEGII

HOTARASTE

Respinge acțiunea formulată de reclamantul cu domiciliul în D,-, jud.C, în contradictoriu cu pârâții BAROUL CLUJ cu sediul în C-N,-,.15 și UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA cu sediul în B, sector 5, Palatul Justiției, nr.5.

7. ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Secția de Contencios Administrativ și Fiscal

Decizia nr. 1268/2014 Dosar nr. 10658/2/2011

Ședința publică de la 12 martie 2014

Asupra recursurilor de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Soluția instanței de fond

1.1. Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București la data de 14 decembrie 2011, reclamantul M.G.G. a chemat în judecată pârâții Baroul Bacău și Uniunea Națională a Barourilor din România, solicitând anularea deciziei din 22 septembrie 2010, rectificată, a Consiliului Baroului de Avocați Bacău și a deciziei din 9 iunie 2011 a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România, obligarea pârâtului Baroul Bacău să emită decizie prin care să dispună înscrierea reclamantului atât în Tabloul avocaților definitivii, cât și în Tabloul avocaților incompatibili, sau înscrierea reclamantului în Tabloul avocaților incompatibili, sau înscrierea reclamantului în Tabloul avocaților definitivii, suspendarea din calitatea de avocat pe perioada existenței stării de incompatibilitate și înscrierea în Tabloul avocaților incompatibili, sau suspendarea reclamantului din calitatea de avocat pe perioada existenței stării de incompatibilitate și înscrierea în Tabloul avocaților incompatibili, constatarea că starea de incompatibilitate la care se referă art. 24 alin. (2) din Legea nr. 51/ 1995 republicată [actual art. 25 alin. (2)] se naște doar după momentul înscrierii pe Tabloul avocaților definitivii, care dă dreptul la exercitarea profesiei și nu din momentul dobândirii calității de avocat.

În motivarea acțiunii reclamantul a arătat că la data de 10 mai 2010 s-a adresat cu o cerere Baroului de Avocați Bacău, prin care a solicitat să fie primit în profesia de avocat, cu scutire de examen, conform art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1995, republicată, în vigoare la acea dată.

În ședința din 7 iulie 2010, Consiliul Baroului Bacău a analizat cererea sa și a aprobat primirea în profesia de avocat a reclamantului, emițând în acest sens decizia din 7 iulie 2010.

A mai arătat că la data de 12 august 2010 s-a prezentat la Baroul Bacău, unde a achitat suma de 3.000 RON, chitanță pe care se menționează că reprezintă „taxa înscriere pe tabloul avocaților”.

A precizat reclamantul că după achitarea taxei de înscriere pe tablou, în aceeași zi, de 12 august 2010, a depus la Baroul Bacău o cerere prin care a solicitat înscrierea sa pe Tabloul

avocaților, anexând cererii sale chitanța prin care dovedea achitarea taxei de înscriere pe Tabloul avocaților.

La data de 16 august 2010, s-a adresat din nou Baroului de Avocați Bacău, cu o cerere în care a solicitat înscrierea (trecerea) sa pe Tabloul avocaților incompatibili începând cu data de 6 septembrie 2010.

A arătat reclamantul că, Consiliul Baroului Bacău, luând în discuție cererile sale în ședința din 22 septembrie 2010, nu a ținut cont de solicitările sale și a emis decizia din 22 septembrie 2010, în care, la art. 1 a dispus decăderea sa din dreptul de a solicita înscrierea pe Tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, ca urmare a neprezentării dovezii privind încetarea stării de incompatibilitate, iar la art. 2 i-a respins cererea de a fi trecut pe Tabloul avocaților incompatibili.

Analizând cererea sa în ședința din 10 februarie 2011, Consiliul Baroului Bacău a ajuns la concluzia că în considerentele deciziei nr. 58 din 22 septembrie 2010 s-a „strecurat o eroare materială”, pe care a îndreptat-o printr-o decizie rectificativă din 10 februarie 2011, modificând alin. (2) din decizia din 22 septembrie 2010.

A precizat reclamantul că atacat și această decizie, rectificată din 22 septembrie 2010 la Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România, în data de 25 februarie 2011 și a solicitat ca ambele contestații, respectiv cea formulată la data de 28 octombrie 2010 împotriva deciziei din 22 septembrie 2010 (inițială), cât și cea formulată la data de 25 februarie 2011 împotriva deciziei din 22 septembrie 2010 (rectificată) să fie soluționate împreună, prin aceeași decizie a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România.

La data de 9 iunie 2011, Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România a soluționat ambele contestații ale reclamantului pe care le-a considerat neîntemeiate.

1.2. Prin sentința nr. 3348 Curtea de Apel București a admis acțiunea formulată și a anulat decizia din 22 septembrie 2010, rectificată a Consiliului Baroului de Avocați Bacău și decizia din 9 iunie 2011 a Consiliului Uniunii Naționale a Baroului din România și a obligat pârâțul Baroul Bacău la emiterea unei decizii prin care să dispună înscrierea reclamantului pe tabloul avocaților incompatibili.

Pentru a pronunța această hotărâre s-au reținut următoarele:

Legea nr. 51/1995 republicată și Statutul profesiei de avocat în forma în vigoare la data emiterii primei decizii prevăd în art. 28 lit. a) și respectiv art. 49 lit. a) că starea de incompatibilitate determină suspendarea exercițiului profesiei de avocat pe toată durata existenței acestei stări.

Cele 2 autorități, respingând cererea reclamantului de trecere în tabloul avocaților incompatibili și reținând că decizia de primire în profesie nu mai produce efecte, a considerat practic că a încetat calitatea de avocat datorită stării de incompatibilitate.

În opinia instanței, această aserțiune însă excede dispozițiilor Legii nr. 51/1995, care prevede cazurile de încetare a calității de avocat în art. 27 lit. a)-lit. d), printre care nu se află și cel reținut de către cele două părâte.

Pe de altă parte, a reținut instanța că a admite teza autorităților părâte, ar însemna că orice incompatibilitate duce în mod autonom la încetarea calității de avocat, iar instituția suspendării ar rămâne lipsită de sens, la fel ca și tabloul avocaților incompatibili.

Calea de atac exercitată

2.1. Împotriva sentinței pronunțată de Curtea de Apel București au declarat recursuri Baroul Bacău și Uniunea Națională a Barourilor din România, care au susținut critici care se circumscriu prevederilor art. 304 pct. 9 C. proc. civ., în condițiile art. 304¹ C. proc. civ., 1865, susținând, în esență, că soluția este nelegală și netemeinică:

- instanța de fond a ignorat că prin decizia din 7 iulie 2010 a Consiliului Baroului Bacău a fost primit în profesia de avocat, urmând a exercitarea profesiei să fie realizată doar după îndeplinirea cerințelor art. 13-art. 16 și art. 19 alin. (4) din Legea nr. 51/1995, într-un termen de maxim două luni de la emiterea deciziei;

- instanța de fond a interpretat și aplicat în mod greșit prevederile art. 24 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, potrivit cărora în cazurile în care există incompatibilitate, decizia va produce efecte numai dacă în termenul de două luni a fost rezolvată starea de incompatibilitate;

- instanța de fond a nesocotit faptul că prin decizia din 22 septembrie 2010 a Consiliului Baroului Bacău a constatat că reclamantul nu și-a rezolvat situația de incompatibilitate în termenul legal prevăzut de Decizia din 7 iulie 2010, decăzându-l astfel din dreptul de a mai solicita înscrierea pe Tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei.

În concluzie, autoritățile recurente au solicitat admiterea recursurilor și respingerea acțiunii ca nefondată.

2.2. Intimatul-reclamant a depus întâmpinare, răspunzând criticilor formulate de recurente și susținând, în esență, că acestea sunt nefondate, soluția instanței de fond fiind legală și temeinică.

Astfel, susține intimatul, dispozițiile legale invocate: art. 24, actualul art. 25 din Legea nr. 51/1995 republicată, au un conținut echivoc, iar soluția instanței de fond se circumscrie practicii unor barouri din România, care au primit magistrați în avocatură, cu susținere de examen,

procedând apoi la înscrierea acestora pe Tabloul avocaților incompatibili, precum și jurisprudenței Curții de Apel Galați.

2.3. Intimatul-reclamant a depus concluzii scrise, după dezbaterile cauzei și amânarea pronunțării soluției în cauză, argumentând, în plus, „faptul că textul inițial al art. 24 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 prevedea în mod expres că, în cazul în care cel primit în profesia de avocat nu renunță la starea de incompatibilitate, decizia de primire putea fi anulată”, în timp ce, după modificarea prin Legea nr. 255/2004, art. 24 alin. (2) nu mai prevede sancțiunea anulării și nici cerința renunțării la starea de incompatibilitate, ci doar necesitatea rezolvării acesteia.

De asemenea, a invocat decizia nr. 223/2013 referitoare la o excepție de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 din Legea nr. 51/1995, republicată, precum și deciziile nr. 881/2014 și nr. 1158/2014 ale acestei secții.

Soluția instanței de recurs

Recursurile formulate sunt întemeiate potrivit considerentelor care vor fi prezentate în continuare.

În cauză, așa cum s-a arătat și în expunerea rezumativă prezentată la pct. 1 al acestor considerente, este necontestat că intimatul-reclamant, procuror la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău, a fost primit în profesia de avocat, fără examen, în condițiile art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, potrivit deciziei nr. Din 7 iulie 2010 a Consiliului Baroului Bacău.

Astfel, prin cele patru articole ale acestei decizii, Consiliul Superior al Magistraturii Baroului Bacău a decis:

„Art. 1 – Se aprobă primirea în profesia de avocat a lui M.G.G.

Art. 2 – La cererea lui M.G.G., Consiliul Baroului Bacău va dispune înscrierea pe tabloul avocaților după achitarea taxei de înscriere și verificarea îndeplinirii cerințelor prevăzute de art. 13, art. 14, art. 15, art. 16 și art. 19 alin. (4) din Legea nr. 51/1995, inserând mențiunile corespunzătoare conform acestor dispoziții legale în decizia de înscriere pe tablou și după depunerea jurământului conform art. 21 din aceeași lege.

Art. 3 – Prezenta decizie conferă calitatea de avocat nu și dreptul de exercitare a profesiei care se obține numai în urma înscrierii pe tabloul avocaților după renunțarea la orice stare de incompatibilitate prevăzută de art. 14 din Legea nr. 51/1995, cu modificările și completările ulterioare, în cel mult 2 luni de la data comunicării deciziei de primire în profesia de avocat, sub sancțiunea prevăzută de art. 24 alin. (2) din aceeași lege.

Art. 4 – Neprezentarea în termen de două luni de la emiterea prezentei decizii a documentelor care atestă starea de incompatibilitate duce la anularea deciziei de primire în profesie cu scutire de examen”.

Prin decizia din 22 septembrie 2010, Consiliul Baroului Bacău, constatând faptul că intimatul-reclamant nu își rezolvase starea, situația de incompatibilitate legată de exercitarea funcției de magistrat procuror, a decis:

„Art. 1 – Decade pe M.G.G. din dreptul de a solicita înscrierea pe tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei partea I, ca urmare a neprezentării dovezii privind încetarea stării de incompatibilitate.

Art. 2 – Respinge cererea lui M.G.G. de a fi trecut pe tabloul avocaților incompatibili”.

Prin decizia din 9 iunie 2011, Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România a respins ca neîntemeiată contestația formulată împotriva Deciziei nr. 58/2010 a Consiliului Baroului Bacău.

Instanța de fond, admitând acțiunea și anulând decizia din 22 septembrie 2010 și decizia din 9 iunie 2011, a argumentat, în esență, că cele două autorități trebuiau să constate starea de incompatibilitate, care nu reprezintă o cauză de încetare a calității de avocat, potrivit art. 27 din Legea nr. 51/1996, ci o cauză de suspendare a calității de avocat, potrivit art. 28 lit. a) din aceeași lege, concluzie bazată pe o interpretare eronată a prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, art. 25 alin. (2) din legea republicată la 27 februarie 2011.

Astfel, potrivit art. 24 alin. (2), art. 25 alin. (2) din lege, „În cazurile în care există incompatibilitate, decizia de primire în profesie va produce efectele numai de la data încetării stării de incompatibilitate, care trebuie rezolvată în termen de două luni de la emiterea deciziei”.

Or, potrivit dispozițiilor sale, decizia din 7 iulie 2010 urma să producă efecte numai de la data încetării stării de incompatibilitate, lucru care, în cazul intimatului-reclamant nu a fost rezolvată în termenul legal prevăzut în mod expres la art. 4 din decizia din 7 iulie 2010.

Cu alte cuvinte, dacă în mod general, normal, actele administrative produc efecte de la data aducerii lor la cunoștința celor vizați, interesați (înmânare, comunicare, notificare, publicare, etc.), în cauză este vorba de un act administrativ special, emis sub condiție și termen, cerințe impuse de legiuitor din rațiuni care limitează accesul în profesie de rezolvarea prealabilă a stării de incompatibilitate.

În ceea ce privește modificările aduse prevederilor art. 24 alin. (2) din lege, argumentele intimatului-reclamant nu sunt în măsură să susțină concluzia acestuia.

Într-adevăr, în forma inițială, art. 24 alin. (2) prevedea că „Decizia de primire în profesie va fi anulată de consiliul baroului, dacă cel primit în profesie nu renunță în termen de două luni la situația care constituie caz de incompatibilitate”. Mențiunea „va fi anulată” care lipsește din textul modificat prin pct. 23 din Legea nr. 255/2004 privind modificarea Legii nr. 51/1995, nu justifică susținerea că art. 24 alin. (2) în forma ulterioară ar fi rămas fără sancțiune, deoarece sintagma folosită de această dată „va produce efecte numai de la (...)”, are consecințe similare în cazul nesatisfacerii cerinței impuse de legiuitor.

De asemenea, nici aserțiunea referitoare la sintagma „dacă cel primit nu renunță (...)” din formularea inițială și sintagma „care trebuie rezolvată”, folosită în forma ulterioară Legii nr. 255/2004, nu justifică susținerea intimatului reclamant în sensul că ar avea un conținut diferit, din moment ce ambele se referă la același lucru: încetarea stării de incompatibilitate.

Totodată, nici considerentele Deciziei nr. 223/2013 a Curții Constituționale, citate fragmentar de intimatul-reclamant în conținutul concluziilor scrise, nu pot justifica o altă interpretare a prevederilor art. 24, art. 25 din Legea nr. 51/1995, care, evident, rămân la analiza și interpretarea instanțelor de judecată competente.

Cât privește deciziile acestei secții, invocate de intimatul-reclamant în concluziile scrise, acestea se referă la problema vechimii necesare unui consilier juridic pentru a accede fără examen la calitatea de avocat (decizia din 21 februarie 2014) și respectiv, la primirea în profesia de avocat, dar cu respingerea cererii privind înscrierea pe tabloul avocaților incompatibili (decizia din 6 martie 2014).

În concluzie, recursurile vor fi admise și rejudecând cauza, potrivit considerentelor de mai sus, acțiunea va fi respinsă.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Admite recursurile declarate de Baroul Bacău și de Uniunea Națională a Barourilor din România împotriva sentinței nr. 3348 din 21 mai 2012 a Curții de Apel București, secția contencios administrativ și fiscal.

Casează sentința recurată și respinge acțiunea formulată de reclamantul M.G.G., ca neîntemeiată.

Irevocabilă.

8. Înalta Curte de Casație și Justiție

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

I. Circumstanțele cauzei

1. Procedura derulată în fața primei instanțe

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, sub nr. 8815/2/2012, reclamanta P.M.L. a solicitat, în contradictoriu pârâta U.N.B.R., anularea parțială a Regulamentului - cadru privind organizarea examenului de primire în profesia de avocat și a examenului de obținere a titlului profesional de avocat definitiv, respectiv a art. 24 din Regulamentul adoptat prin Decizia nr. 268 din 22 septembrie 2007, precum și obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată.

Interesul legitim și actual în formularea cererii a fost justificat de reclamantă, după cum urmează:

A absolvit Facultatea de Drept din cadrul Universității București în anul 2001 și a promovat examenul de primire în profesia de avocat în luna aprilie 2002, în urma căruia a fost emisă Decizia nr. 8823 din 14 iunie 2002 a Consiliului Uniunii Avocaților din România, ce i-a fost comunicată în data de 05 iulie 2002, însă până în prezent nu a fost înscrisă în cadrul tabloului avocaților al vreunui barou.

În anul 2003 a promovat examenul de admitere organizat de I.N.M., instituție de învățământ superior pe care a absolvit-o în anul 2005. A susținut și promovat examenul de definitivat în funcția de judecător în anul 2007. A fost eliberată din funcția de judecător prin Decretul nr. 33 din 16 ianuarie 2012 publicat în M. Of. din 20 ianuarie 2012, în urma cererii sale de eliberare din funcție prin demisie.

Având o vechime de 8 ani în funcția de judecător, consideră că îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru a fi înscrisă în tabloul avocaților definitivii fără a susține din nou examenul de primire în profesie.

Cu toate acestea, Consiliul Baroului București, întrunit în ședința din data de 14 februarie 2012, a luat decizia de respingere a cererii, principalul temei de drept invocat fiind art. 24 alin. (2) din Regulamentul adoptat de Consiliul U.N.B.R. în data de 22 septembrie 2007.

Regulamentul a fost adoptat de Consiliul U.N.B.R. prin Decizia nr. 268 din data de 22 septembrie 2007, care a fost abrogată prin Hotărârea nr. 04/2011 a Consiliului U.N.B.R.

Având în vedere că respingerea cererii de înscriere în tabloul avocaților definitivă a fost întemeiată pe dispozițiile art. 24 alin. (2) din Regulamentul adoptat de Consiliul U.N.B.R., argumentându-se că normele contestate au produs efecte juridice între data adoptării și data abrogării lor, apreciază că justifică în continuare interes în atacarea Deciziei nr. 268 din data de 22 septembrie 2007, chiar dacă aceasta a fost abrogată prin Hotărârea nr. 04/2011 a Consiliului U.N.B.R.

Motivele de nelegalitate privind art. 24 din Regulamentul adoptat prin Decizia nr. 268 din 22 septembrie 2007 sunt, în opinia reclamantei, următoarele:

1.1. Încălcarea principiului neretroactivității legii civile, prin faptul că măsura adoptată, respectiv „neînscierea în Barou, în termen de cel mult 2 ani de la data afișării rezultatelor examenului, a candidatului declarat admis atrage decăderea acestuia din dreptul de a solicita înscrierea în Barou” nu fusese prevăzută de legislația în vigoare la data promovării examenului de admitere în Barou, astfel că instituirea sa post factum, printr-o normă ulterioară, constituie o evidentă încălcare a principiului tempus regit actum, confirmând caracterul retroactiv și, prin aceasta, neconstituțional al reglementării în cauză;

1.2. Încălcarea dispozițiilor art. 4 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 conform căreia „actele normative date în executarea legilor, ordonanțelor sau hotărârilor Guvernului se emit în limitele și potrivit normelor care le ordonă”.

Din această perspectivă, dispozițiile art. 24 din Regulamentul adoptat prin Decizia nr. 268 din 22 septembrie 2007 adaugă la lege, în sensul că instituie o nouă modalitate de încetare a calității de avocat pe lângă cele prevăzute în art. 26 din Legea nr. 51/1995, republicată, și art. 58 din Statutul profesiei de avocat, astfel cum a fost modificat prin Hotărârea din 29 iunie 2007, în vigoare la data emiterii Regulamentului.

Deși Decizia nr. 268 din 22 septembrie 2007 a fost abrogată prin Hotărârea din 2011 a Consiliului U.N.B.R., anularea acestui act este justificată în continuare, întrucât abrogarea produce efecte de la data intrării în vigoare a Hotărârii din 2011, iar nulitatea are efecte retroactive, respectiv de la data adoptării Deciziei nr. 268 din 22 septembrie 2007 până la data intrării în vigoare a Hotărârii din 2011, perioadă în care actul a cărui anulare se solicită a produs efecte juridice, fiind efectuate astfel drepturile celor vizați.

Pârâta U.N.B.R. a solicitat, prin întâmpinarea formulată în cauză, respingerea cererii reclamantei ca lipsită de obiect, iar în subsidiar, respingerea ca nefondată.

În privința lipsei de obiect a cererii, pârâta a susținut că instanța de contencios administrativ nu poate dispune anularea unei prevederi legale abrogate, întrucât ar fi în ipoteza de a lipsi de efecte un act administrativ cu caracter normativ deja lipsit de efecte prin abrogarea sa explicită.

Sub aspectul tezei încălcării principiului neretroactivității legii civile, pârâta a precizat că susținerile reclamantei nu pot fi reținute, întrucât ipoteza retroactivității ar reprezenta-o

situația în care termenul de 2 ani s-ar fi calculat de la data promovării de către reclamantă a examenului de primire în profesie, constatată prin Decizia nr. 8823 din 14 iunie 2002. Or, alin. (2) al art. 24 din Regulament a urmărit exact acoperirea acestui tip de situații juridice, cu respectarea principiilor aplicării legii civile.

Pe fondul cauzei, pârâta s-a prevalat de dispozițiile art. 1 din Legea nr. 51/1995 conform căroră, „profesia de avocat se exercită numai de avocați înscriși în tabloul barourilor din care fac parte.”, afirmând că promovarea examenului de admitere în profesia de avocat creează în persoana candidatului admis vocația de a fi înscris pe Tabloul avocaților cu drept de exercitare, adică exercitarea în concret a profesiei, în forma de exercitare pentru care respectivul solicitant optează.

În privința deciziilor de validare a examenelor de admitere, s-a apreciat că sunt acte administrative emise sub condiție și că, pentru exercitarea concretă a profesiei de avocat, solicitantul, cu vocație de exercitare (examen de admitere promovat) trebuie să: (a) opteze pentru o formă de exercitare; (b) facă dovada încetării oricărui caz de incompatibilitate; (c) dovada asigurării profesionale; (d) depună jurământul, etc.

Introducerea oricăror limitări temporale a îndeplinirii condițiilor actului administrativ apare ca o sancțiune în vederea realizării finalității respectivei decizii. Altfel, spus, sancțiunea decăderii este o măsură firească de protecție a eficienței actului administrativ în contra beneficiarului acestuia care, fie a dat dovadă de neglijență, fie a acționat cu rea-credință, neexercitându-și dreptul în termenul fixat de lege.

În final, pârâta a subliniat că intenția reală a legiuitorului de a înlătura, într-un termen fixat de lege, situațiile juridice incerte, se menține și după abrogarea expresă a Regulamentului, în condițiile în care art. 4 din Hotărârea nr. 4/2011 stipulează expresă că: „Neînscrierea în barou, în termen de cel mult 2 ani de la data validării rezultatelor examenului, a candidatului declarat admis atrage decăderea acestuia din dreptul de a solicita înscrierea în barou”.

2. Hotărârea primei instanțe

Prin sentința civilă nr. 1259 din 8 aprilie 2013 pronunțată de Curtea de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, s-a dispus: respingerea excepției lipsei de obiect ca neîntemeiată, admiterea acțiunii formulate de reclamanta P.M.L., în contradictoriu cu pârâta U.N.B.R., și anularea art. 24 din anexa la Decizia nr. 268 din 22 septembrie 2007.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut, în considerentele relevante ale hotărârii, următoarele:

Prin art. 24 din Regulamentul - cadru adoptat prin Decizia nr. 268 din 22 septembrie 2007 emisă de U.N.B.R. s-au stabilit următoarele:

„Neînscierea în Barou în termen de cel mult 2 ani de la data afișării rezultatelor examenului, a candidatului declarat admis atrage decăderea acestuia din dreptul de a solicita înscrierea în Barou.

Pentru candidații declarați admiși în urma examenelor organizate în baza regulamentelor anterioare prezentului regulament termenul de decădere prevăzut la alin. (1) va fi calculat de la data intrării în vigoare a prezentului regulament”.

Prin introducerea unui termen de decădere, cu consecința ca în cazul nerespectării sale să intervină sancțiunea decăderii candidatului de a solicita înscrierea în Barou și, în final, cu refuzul practic de a exercita în mod efectiv această profesie, deși anterior a promovat examenul de admitere în cadrul profesiei, pârâta a instituit un nou caz de încetare a calității de avocat, în afara celor prevăzute de Legea nr. 51/1995 și de Statutul profesiei de avocat.

Din analiza dispozițiilor Legii nr. 51/1995, precum și ale Statutului profesiei de avocat, în forma în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat, instanța reține că nu este instituită o procedură similară celei reglementate prin regulamentul adoptat, în sensul stabilirii unui termen de decădere pentru înscrierea în profesie în raport de data validării rezultatelor examenului de admitere în profesie.

Din această perspectivă, dispozițiile regulamentare criticate prin prezenta acțiune sunt adoptate în mod nelegal, respectiv cu nerespectarea principiului legalității consacrat atât prin dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituția României, cât și prin dispozițiile art. 4 alin. (3) și art. 76-77 din Legea nr. 24/2000.

Instituirea unei astfel de decăderi cu titlu de sancțiune nu putea fi stabilită în afara dispozițiilor legale și prin prisma principiului proporționalității stabilit prin art. 53 alin. (1) din Constituția României.

Argumentele de nelegalitate invocate de reclamantă cu privire la pretinsul caracter retroactiv al dispozițiilor regulamentare atacate sunt neîntemeiate, având în vedere că, prin art. 24 alin. (2) s-a stabilit ca termenul de 2 ani să curgă începând cu data intrării în vigoare a acestui regulament, iar nu la o dată anterioară acestui moment.

În considerarea acestor argumente, acțiunea promovată de reclamantă a fost admisă, în sensul anulării art. 24 din Anexa la Decizia nr. 268 din 22 septembrie 2007.

3. Calea de atac exercitată în cauză

Împotriva sentinței civile nr. 1259 din 08 aprilie 2013 pronunțată de Curtea de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a declarat recurs, în termen legal, pârâta U.N.B.R., susținând că este nelegală și netemeinică, pentru următoarele motive:

Regulamentul adoptat prin Decizia U.N.B.R. nr. 268/2007 instituie un termen de decădere tocmai pentru a se clarifica toate situațiile de incertitudine juridică. Astfel, persoanele care aveau examenul promovat li se indică să facă toate demersurile necesare înscrierii în barou, dându-se eficiență, sub sancțiunea decăderii din dreptul de a solicita înscrierea, deciziilor de primire în profesie.

În mod eronat prima instanță a reținut că Regulamentul, prin art. 24, a cărui nelegalitate se invocă, consacră un nou caz de încetare a calității de avocat.

Cazurile de încetare a calității de avocat sunt enumerate limitativ de Legea nr. 51/1995, acestea fiind: prin renunțare scrisă, prin deces, dacă împotriva avocatului s-a luat măsura excluderii din profesie ca sancțiune disciplinară și dacă avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care îl face nedemn de a fi avocat.

Or, nu se poate susține că reclamanta a fost avocat, ca să îi poată înceta această calitate, atât timp cât, nici măcar pentru o zi, această nu a înțeles să urmeze cele impuse prin decizia de admiterea în profesie.

Se invocă propria culpă în interpretarea legală a Deciziei nr. 8823/2002, act care prevedea la art. 2, următoarele condiții:

„ Baroul București va dispune înscrierea în barou a doamnei P.M.L. după verificare și aplicarea dispozițiilor art. 13,14,15, 17, 18 și 19 din Lege.”

Însă din 2002, reclamanta știa că promovarea examenului de admitere în avocatură i-a creat doar vocația de a fi avocat și că urma să facă pași subsecvenți pentru a fi înscrisă pe Tabloul avocaților cu drept de exercitare. Acești pași nu i-a făcut, optând prin propria voință, pentru cariera de magistrat, încă din anul 2003.

În toată perioada 2003-2013, reclamanta nu a fost judecător incompatibil, pentru simplu motiv că nu a fost avocat. Dacă forul decizional al magistraților ar fi constatat că vocația reclamantei de a fi judecător nu se poate concretiza, întrucât este împiedicată de o stare de incompatibilitate - avocat nesuspendat din exercițiul acestei profesii nu i-ar fi validat acesteia dosarul sau, în vederea validării calității sale de judecător, i s-ar fi cerut mai întâi să se suspende de pe Tabloul avocaților, pentru a fi numită în funcție.

Fără îndoială că dosarul reclamantei, fost judecător, a fost analizat inclusiv din perspectiva incompatibilității prevăzute de Legea nr. 303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor și s-a constatat că aceasta nu se află într-un caz de incompatibilitate, deci nu era, printre altele, avocat.

Printr-un raționament de reducție ad absurdum, situația reclamantei ar echivala, pe tărâmul raporturilor contractuale de muncă, cu următoarea ipoteză: un jurist a participat la un examen de angajare în funcția de consilier al unui minister, a promovat acest examen, dar nu s-a

prezentat pentru încheierea contractului de muncă cu angajatorul, deși i s-a pus în vedere acest lucru și i s-a dat un termen de 2 ani, pentru ieșirea din pasivitate, termenul nu a fost valorificat, dar peste 10 ani, juristul revine să-și revendice drepturi salariale și să ceară recunoașterea vechimii sale în muncă, cu încadrarea pe o treaptă ierarhică și salarială superioară (făcând trimitere la drepturile salariale câștigate în decursul acestor 10 ani, dar la alt loc de muncă) tocmai la ipoteticul angajator- ministerul - unde, în urmă cu ani de zile promovase un examen de angajare.

Fără îndoială că reclamanta a realizat imposibilitatea rezolvării favorabile unui astfel de demers, în situația ei proprie, astfel că invocă nelegalitatea termenului de decădere instituit prin art. 24 din Regulamentul adoptat prin Decizia U.N.B.R. nr. 268/2007.

În concluzie, pentru toate aceste motive, recurenta a solicitat, în temeiul art. 312 alin. (3) raportat la art. 304 pct. 9 C. proc. civ., admiterea recursului, modificarea sentinței civile nr. 1259 din 08 aprilie 2013 a Curții de Apel București și reținerea cauzei spre rejudecare.

4. Apărările formulate de intimata P.M.L.

Intimata a solicitat prin întâmpinare, respingerea recursului ca nefondat, invocând în special următoarele:

Argumentul potrivit căruia intimata nu a dovedit niciodată calitatea de avocat este nefondat.

Din interpretarea logico-sistematică a normelor de drept incidente rezultă faptul că dobândirea calității de avocat și dobândirea dreptului de a exercita profesia de avocat sunt evenimente care au loc la momente diferite.

Examenul de primire în profesia de avocat, odată promovat, naște în patrimoniul persoanei respective dreptul personal nepatrimonial de a deține calitatea de avocat, potrivit art. 17 alin. (1) din Legea nr. 51/1995, republicată, respectiv art. 14 alin. (1) din Statutul profesiei de avocat.

Decizia de admitere în profesie produce propriile efecte juridice, distincte de cele produse de înscrierea în tabloul avocaților.

În cazul prevăzut de art. 25 alin. (1) din Lege, și anume atunci când situația care determină incompatibilitatea este preexistentă sau survine concomitent cu emiterea deciziei de primire în profesie, efectele acesteia din urmă se produc doar sub condiția rezolvării stării de incompatibilitate.

Per a contrario, în situația în care starea de incompatibilitate survine ulterior deciziei de admitere în profesie, efectele acesteia se produc fără a fi condiționate de rezolvarea stării de incompatibilitate. Într-o asemenea situație nu poate interveni sancțiunea caducității, stipulată de art. 32 alin. (2) din Statut.

La data la care a fost primită în profesie nu exista nicio limitare în timp pentru formularea cererii de înscriere în tabloul avocaților și pentru îndeplinirea condițiilor legale pentru înscriere în acest tablou.

În dispozițiile legale care au forță juridică superioară deciziei U.N.B.R. nu există niciun caz în care neformularea într-o perioadă de doi ani de la data deciziei de primire în profesie a unei cereri privind înscrierea în barou conduce la lipsirea de efecte juridice a respectivei decizii de admitere în profesie.

Interpretarea formulată de instanța de fond este corectă. Dispozițiile art. 24 alin. (1) din Regulamentul adoptat prin Decizia U.N.B.R. nr. 268/2007 care, potrivit interpretării U.N.B.R., operează în situația tuturor deciziilor de admitere în profesie, indiferent de situația juridică a persoanelor care au beneficiat de efectele acestora, sunt nelegale, deoarece completează dispozițiile art. 26 din Legea nr. 51/1995, republicată, invocând o nouă modalitate de încetare a calității de avocat.

Este nelegală susținerea din cadrul motivelor de recurs, neinvocată în apărările formulate în fața instanței, potrivit căreia, dacă intimata ar fi avut calitatea de avocat ar fi fost un judecător incompatibil.

Această susținere vine în contradicție cu instituția suspendării calității de avocat pe perioada incompatibilității, prevăzută de art. 28 din Legea nr. 51/1995, republicată.

Din analiza textelor legale ce reglementează incompatibilitatea în Legea nr. 303/2004, invocată de recurentă, nu rezultă obligativitatea încetării calității de avocat pentru evitarea unei stări de incompatibilitate cu funcția de magistrat.

Pentru toate aceste considerente, intimata a solicitat respingerea recursului și menținerea hotărârii primei instanțe, ca fiind legală și temeinică.

II. Considerentele Înaltei Curți asupra recursului

Examinând sentința recurată, prin prisma criticilor formulate, în raport de actele și lucrările dosarului și de dispozițiile art. 304¹ C. proc. civ., Înalta Curte constată că recursul este fondat, în sensul și pentru considerentele ce urmează.

1. Argumente de fapt și de drept relevante

Litigiul dedus judecății vizează exercitarea controlului de legalitate în privința art. 24 din Regulamentul - cadru privind organizarea examenului de primire în profesia de avocat și a examenului de obținere a titlului profesional de avocat definitiv, adoptat prin Decizia U.N.B.R. nr. 268/22 septembrie 2007, potrivit căruia:

”(1) Neînscierea în Barou, în termen de cel mult 2 ani de la data afișării rezultatelor examenului, a candidatului declarat admis atrage decăderea acestuia din dreptul de a solicita înscrierea în Barou;

(2) Pentru candidații declarați admiși în urma examenului organizat în baza regulamentelor anterioare prezentului regulament, termenul de decădere prevăzut la alin. (1) va fi calculat de la data intrării în vigoare a prezentului regulament”.

Calea procedurală pentru care reclamanta a optat este acțiunea directă, întemeiată pe dispozițiile art. 1 și art. 8 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, și nu excepția de nelegalitate, în condițiile art. 4 din același act normativ, în cadrul Dosarului nr. 1952/3/2013 aflat pe rolul Tribunalului București.

Interesul reclamantei în promovarea acțiunii în anulare parțială a Regulamentului a fost justificat prin faptul că cererea de înscriere în Tabloul avocaților definitivii a fost respinsă în temeiul art. 24 alin. (2) din Regulamentul adoptat prin Decizia U.N.B.R. nr. 268 din 22 septembrie 2007.

Deși Decizia nr. 268 din septembrie 2007 a fost abrogată prin Hotărârea nr. 04/2011 a Consiliului U.N.B.R., reclamanta a susținut că anularea parțială a Regulamentului este justificată în continuare, întrucât abrogarea produce efecte de la data intrării în vigoare a Hotărârii nr. 04/2011, iar nulitatea produce efecte retroactive, respectiv de la data adoptării Deciziei nr. 268 din 22 septembrie 2007 și până la data intrării în vigoare a Hotărârii nr. 04/2011, perioadă în care actul a cărui anulare se solicită a produs efecte juridice fiind afectate astfel drepturile celor vizați.

Prima instanță, în cadrul analizei excepției lipsei de obiect invocată de pârâta U.N.B.R., a abordat și condiția interesului reclamantei în promovarea acțiunii în anulare constatând că ”față de obiectul acțiunii există inclusiv interesul direct și practic al reclamantei de a solicita desființarea (prin anulare) a acestui act administrativ cu caracter normativ în mod retroactiv, încă de la data emiterii acestuia, iar nu numai de la data abrogării sale”.

Se observă că, atât reclamanta, cât și prima instanță, pornind de la premisa că actul administrativ atacat este unul cu caracter normativ, s-au limitat în analiza condiției interesului reclamantei în sesizarea instanței de contencios administrativ din perspectiva existenței unei vătămări a unui drept ori a unui interes legitim, fără a verifica aplicabilitatea dispozițiilor art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.

Potrivit acestor dispoziții legale, hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.

Analizarea incidenței în cauză a prevederilor art. 23 din Legea nr. 554/2004 se impunea a fi efectuată de prima instanță care avea obligația de a proceda la un examen preliminar care să

vizeze determinarea cu exactitate a naturii juridice a actului administrativ contestat, în funcție de conținutul și întinderea efectelor acestuia, în scopul încadrării lui în categoria actelor administrative cu caracter normativ ori a celor cu caracter individual.

Acest demers se impunea a fi realizat cu prioritate, în considerarea caracterului de ordine publică al litigiilor de contencios administrativ care au ca obiect acte administrative are caracter normativ, dar și a faptului că se circumscrie condițiilor de admisibilitate a sesizării instanței de contencios administrativ.

Necesitatea acestei abordări derivă din efectele juridice ale hotărârii de anulare a actului administrativ care diferă în funcție de natura actului administrativ contestat.

Astfel, anularea actului administrativ unilateral cu caracter individual produce efecte juridice și pentru trecut, ceea ce reprezintă o recunoaștere a conduitei ilicite a administrației - sursă a obligației de reparare a prejudiciului cauzat.

În schimb, anularea unui act administrativ unilateral cu caracter normativ, în considerarea dispozițiilor art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, produce efecte erga omnes și numai pentru viitor, similar abrogării ori ajungerii la termen.

Aceasta reprezintă o importantă derogare de la *adagiul quod nullum est nullum producit effectum, potrivit căruia* consecințele nulității sunt totale, întrucât efectele actului se șterg inclusiv pentru trecut.

Problema adusă în discuție prezintă relevanță sub aspectul dimensiunii procedurale a noțiunii de interes, înțelegând ca fiind folosul practic urmărit de reclamantă prin promovarea acțiunii în anulare parțială a actului administrativ, în condițiile art. 1 și art. 8 din Legea nr. 554/2004.

O astfel de abordare nu este de natură să lipsească partea de un remediu procedural eficient, menit să-i asigure repararea prejudiciului suferit prin aplicarea actului administrativ înainte de ieșirea lui din vigoare, întrucât cadrul normativ reprezentat de Legea nr. 554/2004 oferă posibilitatea invocării excepției de nelegalitate în cadrul litigiului de fond ce are ca obiect recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei, cu consecința constatării nelegalității actului, care devine astfel inopozabil părții împotriva căreia a fost invocat.

În egală măsură, calificarea juridică a actului administrativ unilateral contestat în cauză are consecințe în privința termenului de promovare a acțiunii în justiție, prin raportare atât la normele de drept intern reprezentate de art. 11 din Legea nr. 554/2004, cât și la principiul securității raporturilor juridice, garanție esențială a statului de drept, în general, și a dreptului la un proces echitabil, în special, consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Sub aspect procedural, posibilitatea instanței de a pune în dezbateră părților împrejurările anterior redate, cu respectarea principiilor contradictorialității și dreptului la apărare, este asigurată de dispozițiile art. 129 alin. (4) C. proc. civ. potrivit cărora:

„(4) Cu privire la situația de fapt și motivarea în drept pe care părțile le invocă în susținerea pretențiilor și apărărilor lor, judecătorul este în drept să le ceară acestora să prezinte explicații, oral sau în scris, precum și să pună în dezbateră lor orice împrejurări de fapt ori de drept, chiar dacă nu sunt menționate în cerere sau în întâmpinare”.

În privința hotărârii pe care Înalta Curte este chemată să o pronunțe, având în vedere că împrejurări de drept esențiale dezlegării pricinii nu au fost lămurite de prima instanță, casarea cu trimitere se impune, asigurându-se astfel respectarea tuturor garanțiilor procedurale privind judecata în primă instanță, precum și dublul grad de jurisdicție prevăzut de lege în materia contenciosului administrativ.

2. Temeiul legal al soluției instanței de recurs

Pentru toate aceste considerente, în temeiul art. 20 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, art. 313 și art. 314 C. proc. civ., Înalta Curte va dispune admiterea recursului declarat de pârâta U.N.B.R., casarea sentinței civile nr. 1259/8 aprilie 2013 a Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal. și trimiterea cauzei spre rejudecare la aceeași instanță.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Admite recursul declarat de pârâta U.N.B.R. împotriva sentinței civile nr. 1259 din 8 aprilie 2013 a Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Casează sentința atacată și trimite cauza la aceeași instanță, spre rejudecare.

Irevocabilă.

9. ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Secția de Contencios Administrativ și Fiscal

Decizia nr. 5933/2013 Dosar nr. 8432/2/2011

Ședința de la 25 iunie 2013

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Circumstanțele cauzei

1. Cadrul procesual

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, reclamantul P.G.G., în contradictoriu cu pârâții Baroul Bacău, prin Consiliul Baroului și U.N.B.R., a solicitat anularea deciziei nr. 18 din 24 februarie 2011 emisă de Consiliul Baroului Bacău (comunicată la 31 martie 2011), prin care i s-a respins cererea privind înscrierea directă pe tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, pentru a face ulterior dovada încetării stării de incompatibilitate și cererea privind depunerea jurământului ca avocat.

Reclamantul a solicitat în principal, în mod alternativ, fie înscrierea sa direct pe Tabloul avocaților cu drept de exercitarea a profesiei, fie înscrierea direct pe Tabloul avocaților incompatibili, întrucât în prezent își exercită activitatea ca asistent judiciar în cadrul Tribunalului Bacău, obligarea pârâtelor să îi permită depunerea jurământului de avocat, reparații pentru daune morale în temeiul art. 8 din Legea nr. 554/2004, în quantum de 100.000 euro; reparații pentru daune morale pentru discriminare, rezultate din încălcarea prevederilor O.G. nr. 137/2000 și ale principiului „speranței legitime” instituit de Cauza C.E.D.O. Beian vs. România, în quantum de 100.000 euro, obligarea prin dispozitiv a conducerilor celor două pârâte, în temeiul Legii nr. 554/2004, la un termen de executare de 30 de zile, iar în cazul nerespectării acestuia, amenda legală; daune cominatorii în quantum de 100 RON/zi întârziere în executarea sentinței judecătorești ce se va pronunța în cauză, precum și plata cheltuielilor de judecată.

În subsidiar, reclamantul a solicitat să se constate, în temeiul art. 3 lit. b) din O.U.G. nr. 27/2003 (aprobata prin Legea nr. 486/2003), că a intervenit procedura aprobării tacite, deoarece U.N.B.R. nu a răspuns în termenul prevăzut de lege la solicitarea de a fi trecut pe Tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei și, în consecință, înscrierea sa pe Tabloul avocaților, obligarea pârâților în solidar la acordarea de reparații pentru daune morale în temeiul art. 8 din Legea nr. 554/2004, în quantum de 100.000 euro; în solidar, la acordarea de reparații pentru daune morale pentru discriminare, rezultate din încălcarea prevederilor O.G. nr. 137/2000 și ale principiului „speranței legitime” instituit de Cauza C.E.D.O. Beian vs. România, în quantum de 100.000 euro, obligarea prin dispozitiv a conducerilor celor două

parate, în temeiul Legii nr. 554/2004, la un termen de executare de 30 de zile, iar în cazul nerespectării acestuia, amenda legală; daune cominatorii în cuantum de 100 RON/zi întârziere în executarea sentinței judecătorești ce va pronunța în aceasta cauză; plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că la data de 29 noiembrie 2010 a susținut examen scris de admitere în profesie, examen în urma căruia a fost declarat admis și a fost emisă decizia nr. 76 din 2 decembrie 2010 a Baroului Bacău de primire în avocatură. Ulterior, a depus cerere pentru înscriere pe Tabloul avocaților, iar în data de 24 februarie 2011, a fost chemat să depună jurământul în fața Consiliului Baroului. Însă, prin decizia nr. 18 din 24 februarie 2011 i s-a refuzat exercitarea acestui drept câștigat irevocabil prin examen și a fost discriminat în raport cu alți avocați, refuzându-i-se depunerea jurământului și înscrierea pe tabloul avocaților, decizie pe care a contestat-o în termen la U.N.B.R.

A mai arătat că, deși, de la data înregistrării contestației au trecut șase luni, U.N.B.R. nu a răspuns în niciun fel, nici în sensul respingerii, nici în sensul admiterii contestației, situație care echivalează cu o achiesare la cererea sa, recunoscându-se implicit justetea și legalitatea cererii.

Pe fondul contestației a arătat că, în conformitate cu prevederile Legii nr. 51/1995, calitatea de avocat a nu se confunda cu exercițiul profesiei de avocat, deși întotdeauna noțiunea de incompatibilitate este definită de legiuitor doar prin raportare la exercițiul profesiei de avocat, nu și la calitatea de avocat.

Art. 25 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, republicată, nu este aplicabil în situația sa, deoarece starea de incompatibilitate vizează doar exercitarea profesiei de avocat (art. 14 și 15 din Legea nr. 51/1995), or, nu a ajuns în situația de a avea dreptul să o exercite, pentru aceasta trebuind, în prealabil, să fie înscris în Tabloul avocaților cu drept de exercitare, lucru care se poate face fie direct prin decizia de admitere în profesie, fie ulterior deciziei de admitere, la cererea sa.

Reclamantul a susținut că prin respingerea cererii de către Baroul Bacău s-a născut astfel o gravă situație de discriminare, invocând dispozițiile art. 1, alin. (2), (3) și (4) din O.G. nr. 137/2000, republicată, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, precum și faptul că decizia nr. 18/2011 a Baroului Bacău are ca efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului de a-și alege în mod liber profesia, fapt ce încalcă și prevederile C.E.D.O. și ale Directivei Consiliului Europei nr. 2000/78/CE, din 27 noiembrie 2000, de creare a unui cadru general în favoarea tratamentului egal privind ocuparea forței de muncă și condițiile de muncă, dar și prevederile constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1), art. 41 alin. (1) și art. 45.

Cererea privind reparațiile pentru daune morale în cuantum de 100.000 euro a fost solicitată raportat la prejudiciul de imagine personală și profesională suferit de contestator atât la nivel de colectivitate profesională (mediul juridic și academic, cât și umană), dar și suferința sa psihică la care a fost suspus.

Prin întâmpinare, Baroul Bacău a invocat excepția necompetenței materiale, arătând că aceasta ar aparține, din punct de vedere material, Tribunalului, secția contencios administrativ și fiscal, iar din punct de vedere teritorial Tribunalului Bacău, întrucât competența în materia contenciosului administrativ se stabilește, potrivit legii, în raport de actul administrativ atacat și instituția emitentă, iar cererile care însoțesc anularea au caracter accesoriu.

Pe fondul cauzei, a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată.

Pârâta U.N.B.R. a solicitat prin întâmpinare respingerea contestației, invocând excepția inadmisibilității contestației, întrucât, contrar susținerii reclamantului, contestația formulată la U.N.B.R. a fost soluționată la data de 9 iunie 2011, fiind respinsă ca inadmisibilă, această decizie fiind și comunicată contestatorului.

A invocat, de asemenea, excepția prematurității acțiunii, aceasta fiind formulată mai înainte de soluționarea contestației de către U.N.B.R.

Ulterior, reclamantul și-a precizat acțiunea, înțelegând să cheme în judecată Baroul Bacău, prin Consiliul Baroului, U.N.B.R., precum și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, pentru următoarele capete de cerere:

Intimatul Baroul Bacău să fie obligat, în mod alternativ, fie la înscrierea pe Tabloul avocaților cu drept de exercitarea a profesiei, fie la înscrierea direct pe Tabloul avocaților incompatibili, întrucât în prezent își exercită activitatea ca asistent judiciar în cadrul Tribunalului Bacău, precum și la depunerea jurământului de avocat.

În privința U.N.B.R., a arătat că nu solicită obligarea acesteia la soluționarea contestației administrative formulate împotriva actului administrativ atacat, ci să se constate că, deși a promovat în termen plângerea/recursul grațios împotriva deciziei 18/2011 a Baroului Bacău, U.N.B.R. nu i-a răspuns în termenul legal și astfel a intervenit acordul tacit al U.N.B.R.-ului în raport cu contestația nesoluționată în termen, acesta fiind decăzut din dreptul de a-i soluționa contestația,

A solicitat reparații din partea Baroului Bacău și a U.N.B.R., pentru daune morale în temeiul art. 8 din Legea nr. 554/2004, în cuantum de 100.000 euro, reparații din partea Baroului Bacău și a U.N.B.R., pentru daune morale pentru discriminare, rezultate din încălcarea prevederilor O.G. nr. 137/2000 și ale principiului „speranței legitime” instituit de Cauza C.E.D.O. Beian vs. România, în cuantum de 100.000 euro, obligarea prin dispozitiv a conducerilor celor doua parate, Baroul Bacău și U.N.B.R., în temeiul Legii nr. 554/2004, la un termen de executare de 30 de zile, iar în cazul nerespectării acestuia, amenda legală; daune cominatorii în cuantum de 100 RON/zi întârziere în executarea sentinței judecătorești ce va pronunța în această cauză; plata cheltuielilor de judecată.

1. Hotărârea atacată cu recurs

Prin sentința civilă nr. 1362 din 27 februarie 2012, Curtea de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a respins, excepțiile necompetenței materiale, a prematurității și a inadmisibilității ca neîntemeiate, a respins contestația precizată formulată de reclamantul P.G.G., în contradictoriu cu pârâții Baroul de Avocați Bacău, prin Consiliul Baroului, U.N.B.R., ca neîntemeiată și a obligat reclamantul la plata către pârâțul Baroul Bacău a sumei de 800 RON cheltuieli de judecată.

Pentru a se pronunța astfel, Curtea de apel a reținut, în esență, următoarele:

Asupra excepției necompetenței materiale, a reținut că aceasta este neîntemeiată având în vedere că prin modul în care contestatorul a înțeles să formuleze acțiunea precizată, acesta a chemat în judecată atât U.N.B.R., cât și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, autorități publice centrale, solicitând, urmare a eventualei constatări a unei situații de discriminare, acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciile morale pretins suferite.

Cu privire la excepțiile prematurității și a inadmisibilității cererii, Curtea a constatat, de asemenea, că acestea nu sunt întemeiate având în vedere că potrivit dispozițiilor Legii nr. 51/1995 nu este prevăzută obligativitatea parcurgerii unei proceduri administrativ-jurisdicționale, contestatorul precizând în cuprinsul prezentei acțiuni faptul că nu dorește obligarea pârâțului U.N.B.R. la soluționarea contestației și înțelegând să se adreseze direct instanței de contencios administrativ competente să soluționeze prezenta cerere, solicitând acordarea unor daune morale pentru un refuz pretins nejustificat de a-i fi recunoscute drepturile care au făcut obiectul cererii respinsă prin actul administrativ atacat în prezenta cauză.

Pe fondul cauzei, a constatat că susținerile contestatorului sunt neîntemeiate sub toate aspectele de pretinsă nelegalitate invocate cu privire la hotărârea emisă de pârâțul Baroul Bacău, prin Consiliul acestuia.

Instanța de fond a observat că potrivit art. 25 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, în varianta în vigoare la data formulării cererii, decizia de primire în profesie va produce efectele numai de la data încetării stării de incompatibilitate, care trebuie rezolvată în termen de două luni de la emiterea deciziei.

Judecătorul fondului a reținut că această dispoziție legală îi este aplicabilă reclamantului-contestator, acesta deținând atât la data emiterii deciziei de primire în profesia de avocat, cât și la data formulării cererii, funcția de asistent-judiciar în cadrul Tribunalului Bacău, astfel încât potrivit deciziei nr. 76 și a dispozițiilor art. 25 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, se impune a se constata că reclamantul nu a dovedit pârâțului Baroul Bacău încetarea stării de incompatibilitate în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei nr. 76/2010.

Curtea a constatat că reclamantul-contestator a solicitat conducerii Tribunalului Bacău suspendarea din exercitarea funcției de asistent judiciar doar pe durata a două zile, depunând în acest sens un act administrativ în susținerea cererii respinsă prin hotărârea nr. 18/2011,

împrejurare care nu atestă potrivit art. 25 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 încetarea stării de incompatibilitate, aceasta presupunând în mod obligatoriu suspendarea pe termen nedeterminat din exercitarea funcției de asistent judiciar, urmând ca reclamantul în această ipoteză să fie înscris pe tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, iar ulterior, să solicite înscrierea pe tabloul avocaților incompatibili, nefiind admisibilă înscrierea reclamantului direct pe tabloul avocaților incompatibili, demersurile întreprinse în acest sens de către acesta nefiind în concordanță cu voința legiuitorului care a dorit să evite prin această reglementare situațiile de incompatibilitate între profesia de avocat și alte funcții chiar începând cu data primirii în cadrul acestei profesii.

De asemenea, susținerea privind necesitatea aplicării principiilor stabilite pe cale jurisprudențială în cauza Beian împotriva României de C.E.D.O. nu poate fi reținută având în vedere că practica administrativă a unor alte barouri nu poate fi avută în vedere în acest sens, nefiind dovedit caracterul constant și majoritar pe întregul teritoriu național al acestei practici administrative.

În plus, s-a reținut că reclamantul nu a dovedit producerea în cazul său a unei situații de discriminare întemeiată pe prevederile art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, care să fi fost întemeiată pe criterii subiective și fără respectarea principiului proporționalității, nefiind dovedită existența unei similitudini între persoana reclamantului și persoane aflate în aceeași situație.

Împrejurarea că prin emiterea actului atacat și respingerea cererilor formulate de către reclamantul-contestator acesta nu a fost înscris în tabloul avocaților și nu a avut posibilitatea de depune jurământul specific nu poate fi apreciată în sine drept un prejudiciu, având în vedere faptul că acesta avea posibilitatea ca în termen de 2 luni de la emiterea deciziei nr. 76/2010 să dovedească încetarea stării de incompatibilitate, în modalitatea anterior menționată, condiție suspensivă care nu a fost îndeplinită însă.

Curtea a reținut că dispozițiile O.G. nr. 137/2000 nu pot fi aplicabile în cauză, având în vedere că acestea vizează un alt domeniu de aplicare, respectiv domeniul autorizațiilor emise de către autoritățile administrației publice, iar pe de altă parte, chiar în măsura în care s-ar aprecia că această autorizare ar fi inclusă în domeniul de aplicare al acestei reglementări, s-a constatat că potrivit art. 3 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000, răspunsul negativ al autorității administrației publice competente, în termenul prevăzut de lege pentru emiterea autorizației, nu echivalează cu aprobarea tacită.

Prin urmare, prima instanță a reținut că actul administrativ atacat respectă dispozițiile legale care au stat la baza emiterii acestuia, nefiind dovedită existența unui exces de putere în sensul dispozițiilor art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 554/2004, urmând a fi respinse atât cererile formulate în principal, cât și în subsidiar de către reclamantul-contestator.

Sub aspectul daunelor morale, Curtea a reținut că acesta nu a dovedit producerea unui prejudiciu prin emiterea actului administrativ constatat a fi emis în mod legal de către pârâțul

Baroul Bacău, iar în privința pârâtei U.N.B.R. s-a constatat că în cauză reclamantul nu a solicitat și obținut anularea unui act administrativ astfel încât în temeiul art. 8 din Legea nr. 554/2004 să solicite și acordarea unor pretinse daune morale sau materiale determinate de eventualul act nelegal emis de către această din urmă pârâtă.

În plus, s-a constatat că nu revine U.N.B.R. competența recunoașterii drepturilor reclamantului de a fi primit efectiv în cadrul profesiei, ci exclusiv pârâtului Baroul Bacău, astfel încât nu pot fi primite susținerile reclamantului cu privire la pretinsa culpă a U.N.B.R. în nesoluționarea cererilor acestuia, nefiind solicitată obligarea acesteia la soluționarea contestației administrative.

Față de aceleași considerente au fost respinse și capetele accesorii ale acțiunii precizate privind obligarea la plata unor daune pentru întârziere și la plata cheltuielilor de judecată.

2. Cererea de recurs

Împotriva sentinței nr. 1362 din 27 februarie 2012 a Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a declarat recurs reclamantul P.G.G. criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, în condițiile art. 304 pct. 5, pct. 6 pct. 7 și pct. 9 C. proc. civ.

Recurentul combate hotărârea fondului sub următoarele aspecte:

2.1. Încălcarea normelor de procedură (art. 304 pct. 5 C. proc. civ.)

În dezvoltarea motivului de recurs formulat, recurentul a susținut că prin soluția pronunțată, instanța de fond a încălcat formele de procedură prevăzute sub sancțiunea nulității de art. 105 alin. (2) C. proc. civ., în condițiile în care nu i-a fost comunicată întâmpinarea depusă în cauză de intimatul U.N.B.R., deși prin citație s-a făcut mențiunea comunicării întâmpinărilor formulate de Baroul Bacău și U.N.B.R., recurentul sesizând în scris acest aspect instanței de judecată.

Recurentul a considerat că prin necomunicarea întâmpinării depuse de U.N.B.R., instanța de fond a încălcat principiul dreptului de apărare, prevăzut de art. 156 C. proc. civ., precum și principiul egalității armelor, ceea ce i-a produs o vătămare în sensul art. 105 alin. (2) C. proc. civ.

2.2. Instanța a acordat mai mult decât s-a cerut ori ceea ce nu s-a cerut

Recurentul a susținut că instanța de fond a reținut în mod repetat că reclamantul nu a solicitat obligarea U.N.B.R. la soluționarea contestației administrative, fără, însă, a avea în vedere precizările la acțiune prin care a învederat că nu solicită obligarea U.N.B.R. la soluționarea contestației, ci doar să se constate că aceasta nu a răspuns în termenul legal la contestație, fiind decăzut din dreptul de a o mai soluționa.

2.3. Hotărârea cuprinde motive contradictorii și străine (art. 304 pct. 7 C. proc. civ.)

Prin criticile formulate recurentul a susținut că hotărârea atacată cuprinde motive contradictorii și străine de natura cauzei, judecătorul fondului reținând, pe de o parte, că reclamantul s-a adresat direct instanței de contencios administrativ pentru soluționarea cererii, iar pe de altă parte, reținând că a fost formulată contestația administrativă, dar aceasta a fost respinsă de U.N.B.R. ca inadmisibilă.

A mai susținut și că instanța a reținut solicitarea de a se constata intervenită aprobarea tacită în raport cu Baroul Bacău, deși în acțiunea precizată s-a solicitat a se constata de către instanță această situație în raport cu U.N.B.R.

În susținerea acestui motiv de recurs, recurentul a mai invocat că instanța de fond a reținut în mod eronat că nu a suferit niciun prejudiciu, dat fiind că nu și-a pierdut dreptul de a fi avocat, deși există la dosar dovada că a fost decăzut din dreptul de a fi înscris pe Tabloul avocaților. A mai invocat, de asemenea, o serie de aspecte, precum lipsa practicii judiciare unitare, a secției de contencios administrativ și fiscal, a Curții de Apel București, faptul că instanța de fond a reținut greșit că nu există o similitudine între persoana sa și alte persoane ale căror acțiuni au fost admise, precum și greșita apreciere a primei instanțe în sensul că nu poate fi reținută aplicarea principiilor stabilite pe cale jurisprudențială în cauza Beian împotriva României.

2.4. Greșita interpretare a legii (art. 304 pct. 9 C. proc. civ.)

A arătat recurentul că instanța de fond a interpretat greșit prevederile Legii nr. 51/1995, reținând existența stării de incompatibilitate, omițând faptul că pentru a exercita profesia de avocat trebuie ca mai întâi să fie depus jurământul. Astfel, recurentul a susținut că doar după depunerea jurământului ca avocat devine incompatibil.

Prima instanța, însă, în mod nelegal, a reținut că legea prezumă existența stării de incompatibilitate și că reclamantul avea obligația de a dovedi încetarea acestei situații.

3. Hotărârea instanței de recurs

Înalta Curte, examinând motivele de recurs, acțiunea, probele cauzei și legislația aplicabilă, constată că recursul este nefondat, potrivit considerentelor ce se vor expune în continuare.

3.1. Prin prisma motivului de recurs reglementat de dispozițiile art. 304 pct. 5 C. proc. civ., recurentul a invocat ca și neregularități procedurale, de natură a atrage sancțiunea nulității, încălcarea dreptului la apărare și încălcarea principiului egalității armelor, prin necomunicarea întâmpinării depuse de pârâta U.N.B.R.

Potrivit art. 304 pct. 5 C. proc. civ., este nelegală hotărârea dată cu încălcarea formelor de procedură prevăzute sub sancțiunea nulității de art. 105 alin. (2) C. proc. civ., iar conform art. 105 alin. (2) C. proc. civ. „Actele îndeplinite cu neobservarea formelor legale sau de un funcționar necompetent se vor declara nule numai dacă prin aceasta s-a pricinuit părții o vătămare ce nu se poate înlătura decât prin anularea lor”.

Înalta Curte constată că, în cauză, nu se poate reține ca și prejudiciu procesual, în sensul art. 105 alin. (2) C. proc. civ., împiedicarea recurentului de a-și pregăti apărarea prin necomunicarea întâmpinării depuse la dosarul de fond de către pârâta U.N.B.R., în considerarea cu precădere a faptului că din conținutul încheierii de ședință din data de 5 decembrie 2011, rezultă că instanța de fond a dispus comunicarea ambelor întâmpinări depuse în cauză, inclusiv cea formulată de către această pârâta. Chiar dacă s-ar accepta susținerea recurentului în sensul că odată cu citația a primit doar întâmpinarea depusă de pârâta baroul Bacău, deși aceasta cuprinde mențiunea comunicării ambelor întâmpinări, acest lucru nu ar fi de natură a justifica o vătămare ce nu ar putea fi înlăturată decât prin anularea hotărârii.

De altfel, recurentul nu a indicat și dovedit vătămarea care să-i fi fost produsă prin această împrejurare.

3.2. Critica privitoare la pronunțarea „plus petita” ce se circumscrie motivului de recurs prevăzut de art. 304 pct. 6 C. proc. civ.

Critica este nefondată, având în vedere că dispozițiile art. 304 pct. 6 C. proc. civ. pot fi invocate numai în măsura în care prin hotărârea recurată, instanța a acordat mai mult decât s-a cerut prin acțiunea introductivă, în raport de obiectul cererii deduse judecătii.

Împrejurarea că judecătorul fondului, motivând respingerea capătului de cerere privind acordarea daunelor morale, precum și a capetelor accesorii ale acțiunii precizate privind obligarea la plata unor daune pentru întârziere și plata cheltuielilor de judecată, a reținut că, în privința pârâtei U.N.B.R., reclamantul nu a solicitat și obținut anularea unui act administrativ, astfel încât, în temeiul art. 8 din Legea nr. 554/2004 să solicite și acordarea unor pretinse daune morale sau materiale determinate de eventualul act nelegal emis de către această din urmă pârâta și fără a fi reținută solicitarea acestuia de a se constata faptul că aceasta nu a răspuns în termenul legal la contestație, fiind decăzut din dreptul de a o mai soluționa, nu este de natură să conducă la întrunirea motivelor de recurs prevăzute de art. 304 pct. 6 C. proc. civ., instanța de fond pronunțându-se strict asupra cererii de chemare în judecată, astfel cum a fost formulată de reclamant.

3.3. Nici motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 7 C. proc. civ. nu își găsește incidența în cauză, în condițiile în care hotărârea instanței de fond corespunde exigențelor art. 261 pct. 5 C. proc. civ., instanța motivând în fapt și în drept hotărârea pronunțată, fără a se putea reține existența unor considerente contradictorii, cum în mod greșit se susține prin cererea de recurs.

3.4. Nu este fondat nici motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 9 C. proc. civ., întrucât hotărârea contestată nu a fost dată cu aplicarea greșită a legii, după cum se va releva în continuare.

Înalta Curte reține că prin decizia nr. 76 din 2 decembrie 2010, Baroul Bacău, în temeiul art. 53 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 51/1995, coroborat cu art. 21 alin. (3) din Statutul profesiei de avocat, a admis cererea recurentului de primire în profesia de avocat, prevăzând expres că

decizia urmează să-și producă efectele condiționat de încetarea oricărei stări de incompatibilitate cu exercitarea profesiei de avocat în termenul de 2 luni prevăzut de art. 24 din Legea nr. 51/1995.

Potrivit art. 24 din Legea nr. 51/1995, (1) Consiliul baroului emite decizii de trecere pe tabloul avocaților incompatibili, la cerere sau din oficiu, iar reînscrisura pe tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei se face numai la cerere, după încetarea stării de incompatibilitate.

(2) În cazurile în care există incompatibilitate, decizia de primire în profesie va produce efectele numai de la data încetării stării de incompatibilitate, care trebuie rezolvată în termen de două luni de la emiterea deciziei.

Potrivit art. 28 din Statutul profesiei de avocat „Pentru primirea în profesie și pentru exercitarea acesteia avocatul trebuie să nu se găsească în vreunul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute de Lege”.

Constată Înalta Curte că decizia nr. 76 din 2 decembrie 2010 este o decizie de primire în profesie condiționată de încetarea oricărei stări de incompatibilitate cu exercitarea profesiei de avocat în termen de 2 luni conform art. 24 din Legea nr. 51/1995.

Problema de drept care se impune a fi dezlegată în cauză este aceea dacă o persoană căreia i s-a aprobat primirea în profesia de avocat și care se află în stare de incompatibilitate, poate fi înscrisă direct în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei sau pe tabloul avocaților incompatibili, potrivit dispozițiilor legale care guvernează profesia de avocat.

Potrivit art. 15 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 51/1995 (forma în vigoare la momentul emiterii hotărârii nr. 18 din 24 februarie 2011) „exercitarea profesiei de avocat este incompatibilă cu lit. a) activitatea salarizată în cadrul altor profesii decât cea de avocat”.

Conform art. 25 alin. (2) din aceeași lege „în cazurile în care există incompatibilitate, decizia de primire în profesie va produce efecte numai de la data încetării stării de incompatibilitate, care trebuie rezolvată în termen de 2 luni de la emiterea deciziei”.

Deși textul art. 25 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 republicată vizează data de la care se produc efectele deciziilor de primire în profesia de avocat și anume „de la data încetării stării de incompatibilitate, care trebuie rezolvată în termen de 2 luni de la emiterea deciziei”, din art. 15 lit. f) coroborat cu art. 28 al Statutului profesiei de avocat rezultă că una dintre condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a fi primit în această profesie este aceea a inexistenței unei stări de incompatibilitate.

În raport de aceste prevederi legale, pentru a avea loc înscrierea pe tabloul avocaților definitiv și implicit dobândirea dreptului de exercitare a profesiei, este necesară îndeplinirea

următoarelor cerințe: existența unei decizii de primire în profesia de avocat și dovada rezolvării stării de incompatibilitate în 2 luni de la emiterea deciziei.

Cum, însă, recurentul nu a îndeplinit condiția privind rezolvarea stării de incompatibilitate, astfel cum prevăd dispozițiile art. 25 alin. (2) din legea menționată, în mod corect, instanța de fond a confirmat legalitatea și temeinicia deciziei contestate.

Pe de altă parte, în nici un caz nu poate fi dispusă înscrierea acestuia pe tabloul avocaților incompatibili, deoarece din interpretarea gramaticală și teleologică a art. 25 alin. (1) din Legea nr. 51/1995, republicată, rezultă că înscrierea în acest tablou nu se poate face decât pentru avocații definitiv și stagiar care au figurat în tabloul anual întocmit de Baroul local, conform art. 24 din lege și în cursul exercitării profesiei acestora a intervenit un motiv de incompatibilitate dintre cele reglementate de art. 15 din lege sau art. 28 din Statutul profesiei de avocat. Or, recurentul nu se afla în această situație.

De asemenea, Înalta Curte nu poate primi susținerea recurentului în sensul că starea de incompatibilitate intervine după depunerea jurământului.

Toate considerentele expuse converg către concluzia că soluția pronunțată de instanța de fond este temeinică și legală, motiv pentru care recursul declarat în cauză va fi respins ca nefondat, potrivit art. 312 alin. (1) C. proc. civ., urmând a se face aplicarea art. 274 C. proc. civ., în sensul obligării recurentului la plata cheltuielilor de judecată către intimata-pârâtă U.N.B.R., în sumă de 500 RON reprezentând onorariu de avocat.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Respinge recursul declarat de P.G.G. împotriva sentinței nr. 1362 din 27 februarie 2012 a Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, ca nefondat.

Obligă recurentul-reclamant la plata sumei de 500 de RON reprezentând cheltuieli de judecată către intimata-pârâtă U.N.B.R.

10. ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Secția de Contencios Administrativ și Fiscal

Decizia nr. 503/2013 Dosar nr. 918/39/2011

Ședința publică de la 31 ianuarie 2013

Asupra recursurilor de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin cererea adresată Curții de Apel Suceava, secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal la data de 15 septembrie 2011 și înregistrată sub nr. 918/39/2011, reclamantul S.R.V. a chemat în judecată pârâții Baroul S. și U.N.B.R., pentru ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună:

- anularea deciziei nr. XX din 13 ianuarie 2011 emisă de Baroul S., prin care a fost respinsă cererea de primire în profesia de avocat cu scutire de examen;

- anularea deciziei nr. YY din 8 iulie 2011 emisă de U.N.B.R. prin care a fost respinsă contestația împotriva deciziei Baroul S.;

- constatarea îndeplinirii condițiilor de primire în profesia de avocat cu scutire de examen conform art. 16 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, în vigoare la data depunerii cererii de primire, respectiv 20 septembrie 2010;

- obligarea pârâtelor la emiterea deciziei de admitere în profesia de avocat cu scutire de examen și înscrierea în Tabloul avocaților incompatibili în termen de 30 de zile de la data soluționării irevocabile a prezentei cereri;

În motivarea cererii reclamantul a arătat că a depus cerere de admitere în profesia de avocat în Baroul S. în luna septembrie 2010, solicitând soluționarea acesteia în temeiul art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1995 și a art. 21 (2) din Statutul profesiei de avocat.

La data depunerii cererii de primire în profesie îndeplinea condițiile prevăzute de lege, respectiv exercitase neîntrerupt profesia de judecător din data de 1 iulie 2000 și până în prezent.

A mai arătat că deși a depus cererea de primire în profesie cu scutire de examen a fost convocat la data de 8 decembrie 2010 pentru verificarea cunoștințelor despre legislația profesiei de avocat, fiindu-i adus la cunoștință faptul că verificarea se va efectua în scris sub forma unui test scris din bibliografia anexată adresei.

Ca urmare a convocării s-a prezentat la sediul Baroului S. unde a precizat în prezenta decanului și a prodecanului baroului că această modalitate de examinare este nelegală și că nu înțelege să participe la o examinare scrisă pentru care nu sunt stabilite criteriile de notare, nota minimă necesară sau calificativul ce trebuie obținut ceea ce echivalează cu o procedură arbitrară.

De asemenea a mai arătat că, testarea scrisă impusă de pârâțul Baroul S. este în realitate un examen, acest lucru fiind dovedit de dispozițiile pct. 5 din capitolul II al hotărârii U.N.B.R. nr. 902/2010 care stipulează că „rezultatul verificării cunoștințelor privind legislația specifică profesiei de avocat poate determina respingerea cererii de primire în profesia de avocat cu scutire de examen”.

A mai susținut reclamantul că un alt considerent de nelegalitate constă în împrejurarea că dispozițiile din statutul profesiei de avocat ce stipulează posibilitatea verificării cunoștințelor, adaugă la lege. În mod intenționat nu s-a reglementat metodologia de desfășurare a verificărilor cunoștințelor pentru ca și în fapt nu numai în drept, pârâțul să aibă o largă posibilitate de a hotărî cine va intra în barou și cine nu.

Prin întâmpinarea depusă la dosar pârâțul Baroul S. a solicitat respingerea acțiunii ca nefondate, arătând că, toate criticile invocate de reclamant în sprijinul concluziei de nelegalitate a deciziei contestate sunt neîntemeiate.

Prin întâmpinarea depusă la dosar U.N.B.R., a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată și obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată, reiterând motivele din întâmpinarea formulată de pârâțul Baroul S., precizând că, în temeiul dispozițiilor art. 65 lit. o) din Legea nr. 51/1995 Consiliul U.N.B.R. a procedat la verificarea legalității și temeiniciei deciziei nr. XX/2011 a Consiliului Baroul S., în condițiile în care reclamantul a criticat-o.

Prin sentința nr. 373 din 10 noiembrie 2011, Curtea de Apel Suceava, a admis în parte cererea în contencios administrativ având ca obiect „anulare act administrativ” formulată de reclamantul S.R.V., a anulat decizia nr. XX din 13 ianuarie 2011 emisă de Consiliul Baroul S. și decizia nr. YY din 8 iulie 2011 emisă de U.N.B.R. București a constatat îndeplinirea de către reclamant a condițiilor de primire în profesia de avocat cu scutire de examen și a obligat prim-pârâta să emită decizie în acest sens, a respins, ca prematur formulată, cererea reclamantului de înscriere în tabloul avocaților incompatibili și a respins ca nefondată cererea de acordare a cheltuielilor de judecată, formulată de U.N.B.R.

Pentru a pronunța această hotărâre, Curtea a reținut în esență următoarele.

La data de 20 septembrie 2010 reclamantul a depus la Baroul S. cerere de admitere în profesia de avocat cu scutire de examen. Prin adresa din 11 noiembrie 2010 a fost convocat de către prim-pârât în vederea verificării cunoștințelor referitoare la legislația profesiei de avocat.

Ca urmare a acestei convocări reclamantul s-a prezentat la sediul Baroul S., unde, în prezența decanului și a prodecanului baroului, a precizat că nu înțelege să participe la o examinare scrisă pentru care nu sunt stabilite criteriile de notare, nota minimă necesară sau calificativul ce trebuie obținut ceea ce echivalează cu o procedură arbitrară.

Ca urmare a neprezentării reclamantului la examinarea scrisă privind verificarea cunoștințelor despre legislația profesiei de avocat, Baroul S. a emis decizia nr. XX din 13 ianuarie 2011 prin care i-a fost respinsă cererea de primire în profesia de avocat, cu scutire de examen.

Reclamantul a atacat această decizie la U.N.B.R., soluția fiind aceea de respingere a contestației sale.

A mai reținut Curtea că sorginea prezentului litigiu rezidă, în principal în modul de interpretare a dispozițiilor art. 16 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 în forma în vigoare la data la care reclamantul a formulat cerere de primire în profesia de avocat cu scutire de examen.

Art. 21 alin. (2) din Statul profesiei de avocat, prevede că, în cazul cererilor de primire în profesie cu scutire de examen. Consiliul Baroului poate să verifice cunoștințele solicitantului cu privire la organizarea și exercitarea profesiei de avocat, însă, această prevedere nu trebuie înțeleasă în sensul conferirii dreptului de a organiza o testare a solicitanților sub forma unui examen scris.

A primi o asemenea interpretare, realizată de autoritățile intimat, înseamnă a goli de conținut și de eficiență prevederea cuprinsă în art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1995.

Prin prisma argumentelor mai sus expuse, instanța a apreciat că nu se impun a fi analizate apărările formulate de părți în ceea ce privește prezentarea la examen, caracterul dispozițiilor art. 85 alin. (2) din Statutul profesiei de avocat precum și al hotărârii pronunțate de Consiliul U.N.B.R. și nici apărările privind lipsa criteriilor de notare, barem, etc.

Privitor la solicitarea reclamantului de obligare a pârâtei de înscriere în tabloul avocaților din Baroul S., Curtea a apreciat-o ca prematur formulată.

Înscrierea în tabloul avocaților este o etapă ulterioară celei de emitere a deciziei de primire în avocatură și este condiționată de îndeplinirea mai multor cerințe: Sub un prim aspect, potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 în cazurile în care există incompatibilitate, decizia de primire în profesie va produce efecte numai de la data încetării stării de incompatibilitate, care trebuie rezolvată în termen de 2 luni de la data emiterii deciziei.

Față de aceste dispoziții s-a apreciat că emiterea deciziei de primire în profesie nu conduce automat la înscrierea în tablou, pentru realizarea acestui deziderat reclamantul având de asemenea obligația achitării taxelor de înscriere, depunerii jurământului (art. 21 din Legea nr. 51/1995).

Împotriva acestei sentințe au declarat recurs pârâții U.N.B.R. și Baroul S., criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, fiind invocate critici care, în esență, se circumscriu motivului de recurs prevăzut la art. 304 pct. 9, în condițiile art. 304¹ din C. proc. civ., potrivit căruia o hotărâre judecătorească poate fi recurată atunci când a fost pronunțată fără temei legal, ori a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a legii.

Astfel, recurente susțin că instanța de fond a interpretat greșit prevederile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, reținând că aceste dispoziții legale conferă reclamantului de jure intrarea în profesia de avocat cu scutire de examen.

Mai susțin recurente, că instanța de fond a ignorat prevederile art. 21 alin. (2) din Statutul profesiei de avocat, care permit consiliului baroului să verifice cunoștințele solicitantului cu privire la organizarea și exercitarea profesiei de avocat, ceea ce este pe deplin justificat din moment ce solicitantul urma să acceadă într-o profesie străină de cea pe care o exercitase anterior.

Hotărârea nr. 42 din 13 ianuarie 2011 a Consiliului Baroul S. este legală, fiind conformă cu dispozițiile legale și regulamentare citate, dar și cu Ghidul aprobat prin Hotărârea nr. 902/2010 a Consiliului U.N.B.R., care conține norme procedurale detaliate și relevante în privința modului de soluționare a cererilor de intrare în profesie, pe care instanța de fond a înlăturat-o nejustificat.

În concluzie, recurente au solicitat admiterea recursului, cu consecința respingerii acțiunii formulate, actele administrative atacate fiind temeinice și legale.

Înalta Curte, analizând recursurile formulate, în raport de criticile invocate, de înscrisurile ce se află la dosarul cauzei, de dispozițiile legale incidente, apreciază că acestea sunt fondate, în limitele și pentru considerentele ce vor fi prezentate în continuare.

Cererea reclamantului de primire în profesia de avocat fără examen se întemeiază, în drept, pe dispozițiile art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1991 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, forma în vigoare la data respectivă, care prevedeau următoarele:

„La cerere, poate fi primit în profesie, cu scutire de examen:

a) titularul diplomei de doctor în drept;

b) cel care până la data primirii în profesia de avocat a îndeplinit funcția de judecător, procuror, notar public, consilier juridic sau jurisconsult timp de cel puțin 10 ani și dacă nu i-a încetat activitatea din motive disciplinare care îl fac nedemn pentru profesia de avocat”.

Din modul de formulare a textului de la art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1991, republicată, rezultă indubitabil că ne aflăm în prezența unei norme juridice dispozitive și nu

imperative, mai exact, a unei norme juridice supletive care permite subiecților de drept destinatari să opteze între două variante posibile de comportament - a primi sau a nu primi în profesia de avocat, cu scutire de examen, pe solicitanții care îndeplinesc cerințele obligatorii prevăzute la lit. b).

Prin decizia nr. XX/2011 Baroul S. a respins cererea de primire în profesia de avocat cu scutire de examen formulată de intimatul-reclamant S.R.V.

S-a reținut că intimatul-reclamant îndeplinește condițiile prevederile art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1995, dar a refuzat să se prezinte în fața consiliului pentru realizarea procedurii de verificare a cunoștințelor referitoare la exercitarea profesiei de verificare a cunoștințelor referitoare la exercitarea profesiei de avocat și ale hotărârii nr. 902/2010 a Consiliului U.N.B.R.

Contestația formulată împotriva acestei decizii a fost respinsă prin decizia nr. YY/2011 a Consiliului U.N.B.R.

Intimatul-reclamant a considerat că nu se impunea prezentarea sa în fața consiliului, deoarece prin efectul art. 16 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 trebuie să fie primit în profesia de avocat, îndeplinind cerințele acestui text legal.

Înalta Curte arată că potrivit art. 16 alin. (2) din Legea nr. 51/1996 poate fi primit în profesia de avocat cu scutire de examen, la cerere, persoana care a îndeplinit funcția de judecător timp de cel puțin 10 ani și nu i-a încetat activitatea pentru motive disciplinare care îl fac nedemn pentru profesia de avocat.

În cauză, intimatul-reclamant îndeplinea, la data formulării cererii, condițiile prevăzute de art. 16 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, dar a refuzat să se prezinte la verificarea cunoștințelor profesionale privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat organizat în condițiile art. 21 alin. (2) din Statutul profesiei de avocat și hotărârea nr. 902 din 11 septembrie 2010.

Baroul S. i-a comunicat intimatului-reclamant că urmează ca la data de 8 decembrie 2010, ora 14.00 să se efectueze verificarea cunoștințelor despre legislația profesiei de avocat, iar în cazul în care nu se poate prezenta la această dată, se poate conveni asupra unei reprogramări.

S-a indicat ca bibliografie Legea nr. 51/1995 privind exercitarea profesiei de avocat, Statutul profesiei de avocat și Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană.

Din analiza invitației de participare se constată că pârâtul Baroul S. a înțeles să efectueze verificarea cunoștințelor solicitantului numai sub aspectul legislației naționale și comunitare în materia exercitării profesiei de avocat fără a se prestabili un barem și un punctaj minim obligatoriu.

În aceste condiții nu se poate reține excesul de putere al autorităților profesionale pârâte, din moment ce nu s-a prestabilit punctaj și barem minim.

Refuzul intimatului-reclamant de a se prezenta la verificarea cunoștințelor în materia exercitării profesiei de avocat generează imposibilitatea obiectivă de control judiciar a eventualului exces de putere din partea autorităților profesionale pârâte.

Deci, în cauză, nu s-au impus condiții suplimentare celor prevăzute de art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1995 pentru că nu s-a organizat examen profesional, iar bibliografia indicată relevă că într-adevăr urma să aibă loc numai o verificare privind legislația ce reglementează exercitarea efectivă a profesiei de avocat, fără a fi pus în discuție un examen propriu-zis pentru verificarea cunoștințelor profesionale generale presupus a fi dobândite în perioada celor 10 ani de exercitare a uneia dintre profesiile reglementate de art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1995.

Reglementarea al cărei beneficiu l-a invocat intimatul-reclamant, respectiv art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1995 nu exclude organizarea unei verificări a cunoștințelor solicitantului.

Prin aceasta însă nu se poate ajunge la organizarea unui examen propriu-zis care să prevadă barem și punctaj.

Este adevărat că în jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a arătat că verificarea cunoștințelor pe calea unei testări profesionale cu barem și punctaj minim de promovare reprezintă în realitate un examen, astfel fiind golită de conținut prevederea legală.

Dar, în cazul analizat, nu s-a organizat examen pentru primirea în profesie, ceea ce ar contraveni art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1995, pentru că așa cum deja s-a explicat, nu s-a stabilit punctaj și nici barem de examinare.

Desfășurarea în forma scrisă, deși este de natura unui examen sau concurs, în general, nu este de esența acestuia, existând situații în care un examen sau un concurs se desfășoară exclusiv în formă orală, cu precizarea că susținerea unui examen sub forma unui test scris este în măsură să corespundă unor exigențe care țin de asigurarea obiectivității, transparenței, înlăturării subiectivismului și arbitrarului, posibilității contestării, spre deosebire de examenul desfășurat în formă orală care este criticabil din punct de vedere al aspectelor enumerate.

Astfel, pe de o parte, așa cum s-a arătat, verificarea cunoștințelor specifice organizării și desfășurării profesiei de avocat nu este echivalentul unui examen de admitere în profesie care ar fi presupus testarea cunoștințelor juridice ale solicitanților iar pe de altă parte, din moment ce primirea în profesia de avocat cu scutire de examen este o opțiune a organismelor competente (barourile), acestea au dreptul să prevadă anumite condiții în care să se facă accesul în profesie fără examen, verificarea cunoștințelor din domeniul legislației referitoare la organizarea și desfășurarea profesiei de avocat fiind o asemenea condiție.

Dealtfel, distincția între verificarea sub forma unui colocviu și verificarea sub forma unui test scris este pur formală din moment ce obiectul verificării este același - cunoștințele din domeniul legislației referitoare la organizarea și desfășurarea profesiei de avocat - iar consecința nepromovării constă în respingerea cererii de primire în profesie, indiferent de modul în care s-a realizat verificarea. Fiind vorba de o distincție formală, aceasta nu e aptă să genereze discriminare între solicitanții verificați în forma colocvială și cei verificați în formă scrisă.

Deci, în contextul în care reclamantul nu s-a prezentat pentru verificarea cunoștințelor cu privire la organizarea și exercitarea profesiei de avocat, Baroul S. nu a putut să își exercite dreptul prevăzut în art. 21 alin. (2) din Statutul profesiei de avocat, lipsind astfel una dintre condițiile obligatorii pentru intrarea în profesia de avocat, cu scutire de examen, conform art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 51/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În concluzie, având în vedere considerentele de mai sus, Înalta Curte, în temeiul art. 312 alin. (1) teza I și alin. (3) C. proc. civ. coroborat cu art. 20 din Legea nr. 554/2004, modificată și completată, va admite recursurile, va modifica sentința atacată și va respinge în întregime acțiunea formulată de reclamant ca neîntemeiată.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Admite recursurile declarate de Baroul S. și U.N.B.R. împotriva sentinței nr. 373 din 10 noiembrie 2011 a Curții de Apel Suceava, secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Modifică sentința atacată în sensul că respinge în întregime acțiunea formulată dereclamantul S.R.V., ca neîntemeiată.